ХУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

47-дохи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

№ 285 (12987)
1969 оной
декабриин 5,
пятница

Сэн 2 мүнгэн

Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Климент Ефремович ВОРОШИЛОВ

КПСС-эй Центральна Комитедһээ,
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумһээ,
СССР-эй Министрнүүдэй Соведһээ

1903 онһоо КПСС-эй гэшүүн, В. И. Ленинэй үнэн шаби ба соратник, СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдые эдэбхитэйгээр эмхидхэн байгуулагшадай нэгэн, элитэ мэдээжэ полководец, партийна ба гүрэнэй ажал ябуулагша, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн, Советскэ Союзай маршал, хоёр дахин Советскэ Союзай Герой, Социалис Ажалай Герой—**Климент Ефремович Ворошилов** 1969 оной декабриин 2-ой һүни 89-дэхи наһандаа нүгшэбэ гэжэ Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет гүн ехэ шаналалтайгаар партида, бүхы совет арадтаа мэдээсэнэ.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ | **СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ** | **СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ**

РОССИН АВТОНОМИТО РЕСПУБЛИКАНУУДТА

СССР-эй Конституциин үдэртэ зорюулһан ТАСС-ай корреспондентнүүдэй мэдээсэлнүүд

БҮХЫ «ЗИНДААГАЙ» ДЕПУТАТ

ГРОЗНЫЙ. «Назрановский» совхозой һаалишан, Социалис Ажалай Герой Л. Э. Барахоева бүхы «зиндаагай» депутат уялгануудаа дүүргэдэг гэхэдэ болохо. Тэрэ районно Соведэй, Чечено-Ингушеска АССР-эй Верховно Соведэй депутадаар һунгагдаһан юм. Харин мүнөө өөрынгөө республикые СССР-эй Верховно Соведтэ түлөөлнэ. Хадалиг нютагай эхэнэр-депутат иигэжэ районой республикын, ороной гүрэн түрын засагай хүтэлбэридэ хабаадана.

Л. Э. Барахоевагай хуби заяан бусадайхиһаа ондоо бэшэ юм. Тэрээнтэй хамта чеченкэнүүд—РСФСР-эй габьяата врач Т. М. Висаригова, свёкло ургуулагшадай звеньевой, Социалис Ажалай Герой Т. М. Муслиева гүрэнэй хуули гаргадаг дээдэ зургаанда хабаададаг. Тоо, баримтанууд иигэжэ гэршэлнэ: хадалиг газартай республикын 70 эхэнэр СССР-эй, РСФСР-эй, Чечено-Ингушай АССР-эй Верховно Соведүүдтэ, 3.783 эхэнэр хүдөөгэй Соведүүдтэ һунгагданхай.

Г. НАСОНОВ.

НЭГЭ ТОСХОНОЙ ИНТЕЛЛИГЕНЦИ

ОРДЖОНИКИДЗЕ. Осетиин АССР-эй Ольгинское гэжэ тосхон һаяхан 100 жэлэйнгээ ойе тэмдэглээ. Совет засагай жэлнүүдтэ асфальтаар хушагдаһан хүдөөгэй үйлсэнүүдэй хажуугаар хирпиисээр баригдаһан колхознигуудай һайхан, һаруул гэрнүүд, соёлой байшан, ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангадаг комбинат, библиотекэнүүд, магазинууд баригдаа. Энэ тосхоной ажалшад өөрынгөө дунда һургууляар илангаяа омогорходог юм. Камбилеевка гэжэ хадын горхоной зүүн эрьедэ ербын бодоһон сагаан байшанда тэрэ һургуули оронхой. һүүлэй 30 жэлэй турша соо 750 хүн энэ һургуули дүүргэжэ гараа. Тэдэнэй олонхинь—хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, инженернүүд, врачнар. Ольгинско һургуулиин 40 багшанарай 32-ынь энэ һургуули дүүргэһэн.

Дээдэ, тусхай дунда мэргэжэлтэй Ольгинско тосхоной 350 хүн республикын хото городууд болон хүдөө нютагуудта ажалладаг. Тэдэнэй дунда уран зураашад, уран зохёолшод, эрдэмэй докторнууд болон профессорнууд бии.

Тус тосхоной гурбан хүн бүриин нэгэниинь һуралсана. Колхозой бүлэ бүриһөө хэдэ хэдэн хүн дээдэ һургуулитай болоо гэжэ хэлэхэдээ хэниишье гайхуухагүйт. Жэшээлхэдэ, урдань батрагууд ябаһан, үзэг бэшэг мэдэхэгүй байһан Аппо, Дади Аликовтанай бүлэһөө зургаан инженер, гурбан экономист, хоёр врач, гурбан агроном урган гараа.

Т. ЕФИМЦОВ.

...ХЭНЭЙ ТҮРЭЛХИ ХЭЛЭН ДЭЭРЭ...

...сси дотороо автономито ...тогтоохо арга башкир ...бди, үндэһэ яһатан ... даангяар, эрхэ сү... хүгжэхэдэнь али боло... ...һалнабди, арад бүхэ... хэлэн дээрээ литера... ...хэ, тайлбарилан дэл... ...ь туһалнабди...».

...и хэблэн гаргана» ... танилсахадаа, Лени... ...үүд заатагүй толгойдо ...н Федераци доторхи ...хэблэлэй газарнуудай ...рай номой хэблэлэй ...лэйнгээ ойе угтуулан, барлан гаргаа. Хахад зуун жэлэй турша соо арбан долоон мянган нэрэтэй номууд, брошюранууд эндэ хэблэгдэн гараһан байна. Бүхы дээрээ 120 миллион хэһэг номууд хэблэгдээ. Марксизм-ленинизмын классигуудай хэдэн зуугаад зохёол оршуулагдажа, Башкирида хэблэн гаргагдаһан байха юм. Башкир арад мүнөө Шекспирэй, Гейнын, Пушкинай, Толстойн, Горькиин, Маяковскиин уран зохёолнуудые түрэлхи хэлэн дээрээ уншана.

Р. ФАТКУЛЛИН.

КОЛХОЗОЙ ТЭДХЭМЖЭДЭ ХҮРГЭНЭ

МОРКИ. (Мариин АССР). Моркинско районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз экономическа талаараа эрхим ажахы гэжэ республика дотороо мэдээжэ юм. Эндэ колхознигуудай социальна тэдхэмжын хүдэлмэри һайнаар эмхидхэһэн гэжэ мүн лэ суурхадаг.

Саг зуура ажалай хүсэ абажа шадахаяа болиһон хүнүүдтэ больнична хуудаһа үгэхэ гурим колхозой правлени тогтоогоо. Хэрбээ гэр бүлые тэжээхэ гол хүнүүдээ алдаа һаань, үхибүүдэйнь һуража байбал, 18 наһа хүрэтэрнь тэдэниие өөрынгөө тэдхэмжэдэ абана.

Наһажаал болоһон, олон үхибүүтэй эхэнэрнүүд, инвалид болоһон 370 хүн колхозой кассаһаа тэдхэмжэ абана. Тэрээнһээ гадна санаторинууд, амаралтын байшангууд, турбазанууд болон бусадшье эмхи зургаануудта түлөөһэгүй путёвконууд үгтэнэ.

В. АЛЕКСЕЕВ.

ЛЕНИНЭЙ ҮНДЭР ШАНДА ХҮРТЭХЫН ТҮЛӨӨ

ДҮРБЭН ЖЭЛЭЙ ДААБАРИ ДҮҮРГЭГДЭЭ

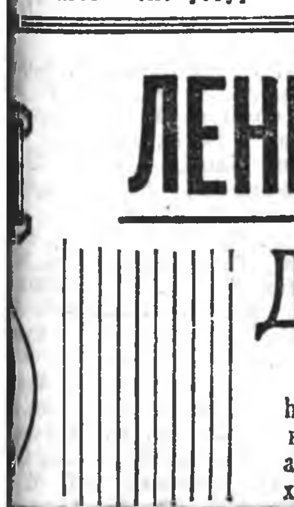

...леспромхозой Нико... Шилинэй хүтэлбэ... ...плексно бригадын ... Ленинэй түрэһөөр ... хүндэлэлэй социа... ...э эрхим амжалта ...бригадынхид байгша ... 11 һара соо модо ...ю холо үлүүлэн ...а.

...РЭ: леспромхозой ...ю бригадын ‘бри... Шилин.

...АРМИНАЙ фото.

Табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ, шэнэ техникэ, технологи нэбтэрүүлһэнэй ашаар ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ гэһэн уялгаяа Иркилигэй модо бэлэдхэлэй пунктын хүдэлмэришэд бодотоор дүүргэжэ байна.

Тус пунктынхид ганса өөһэдынгөө Итанцын леспромхоз соо түрүүлнэ бэшэ, харин Прибайкальска аймагай түрүү коллективүүдэй нэгэн гэжэ тоологдодог. Тэдэнэр даабариһаа гадуур олон мянган кубометр модо отолжо, шэнэ барилганууд та эльгээһэн юм.

В. И. Ленинэй ойн хүндэлэлэй социалис мүрысөөндэ оролсохо доо, тэдэнэр арга боломжоёо хаража үзэһэн, туйлаха зорилгоёо тодорхойлһон байна. Тиигэжэ ажалай эмхидхэл һайжаруулаа. шэнэ, түрүү онол арга үргэнөөр хэрэглэжэ эхилээ.

Түсэбтэ табан жэлэй дүрбэн жэлэй даабарие болзорһоонь нэгэ һараар уридшалан дүүргэһэн тухайгаа тэдэнэр һаяхан элидхэбэ.

Пунктын бага комплексно бригадануудай хоорондо социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Энээнэй ашаар олонхи бригаданууд һайнаар ажаллан, зарим бригаданууд ажалдаа ехэ амжалта туйлана. Аха дүү Петр, Иван Вшивковтэнэй, Семен Пантелеевэй даадаг бага комплексно бригаданууд табан жэлэй эхинһээ хойшо 70—75 мянган кубометр модо бэлэдхэһэн, дээдэ складуудта шэрэһэн байна. Тиигэжэ тэдэнэр табан жэлэйнгээ даабарие сүм дүүргээд, түсэбһөө гадуур модо бэлэдхэжэ эхилээ.

Түрүү бригадануудай коллективүүд ямар аргаар ехэ амжалта туйланаб гэхэдэ, ажалаа зүбөөр эмхидхэнэ, түрүү дүй дүршэл хэрэглэнэ. Эдэ бригадануудай гэшүүн бүхэн хоёр-гурбан, жэшээлхэдэ, модо отологшын, трактористын мэргэжэл тэгшэ һайнаар шудаланхай. Тиимэһээ ажалаа һаадгүй һайнаар дүүргэдэг, бүтээсэ ехэтэйгээр ажалладаг юм.

Иркилигэй пунктын модошод октябрь һарын үрэ дүнгөөр оронойнгоо модошодой социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ гараа. СССР-эй Ой модоной промышленностиин министерствын болон профсоюзай ЦК-гай дамжуулгын Улаан туга, 1-дэхи мүнгэн шанда хүртөө. Модошод һайн ажалаараа үндэр шанда хүртэһэндөө урмашаа. Ажалайнгаа бүтээсэ багашье һуладхахагүй. социалис мүрысөөндэ шэнэ амжалта туйлаха байһанаа тэдэнэр мэдүүлнэ.

Н. ТЮРНЕВ.

ШЭНЭ ОНЬҺОТОЙ ФЕРМЭ

Аяар холоһоо малай томо томо шэнэ байранууд харагдана. Энэ Баргажанай аймагай Аргатын совхозой Булагай отделениин һаял ашаглалгада тушаагдаһан, оньһожоруулагдаһан фермэ гээшэ.

Тус тустаа 200 малай багтаха байранууд юм. Байрануудай хажууда тэжээл буйлуулдаг цехүүд, үбһэнэй хорёонууд баригданхай. Нэгэ байра соонь үнеэдые һааха «Даугава» гэжэ оньһон агрегат, наг шэбхэ гаргадаг транспортёр бии.

Совхозой мэргэжэлтэд Хорниин аймагай Анаагай совхоздо ошожо, «Даугава» агрегадтай һайнаар танилсажа ерээ. Тэдэнэр «Даугавын» оньһон түхеэрэлгын хүдэлсые наринаар шэнжэлжэ, ашаглалгада оруулхаар бэлэн болгоо. Техническэ мэргэжэлтэй инженер А. У. Бодиев фермын коллективые «Даугава» агрегадтай танилсуулжа, һургажа байнхай.

Фермэ дээрэ тэжээлшье элбэг. Куузику, һолоомо, хулһан, үбһэн, таряа талханай үлэгдэл мүнөө үбэл үнеэдтэ буйлуулагдажа үгтэхэ. Булагай фермын һаалишад энэ үбэлэй үедэ элбэг һү һааха гэһэн үндэр уялга абанхай.

Б. БУДАЕВ.

ҮДЭР СОО 300 ТОННО...

Хяагта. (Телефоноор абтаба). Хяагтын совхозой коммунистнууд болон комсомолшууд үнгэрһэн амаралтада наг шэбхэ таряалан, сабшалан дээрэ гаргаба. Совхозой парторг Ш. Н. Дылгыровэй хүтэлбэри доро ехэхэн ажал хэгдээ.

Амаралтын үдэр отделениин конторын дэргэдэ дүшөөд хүн суглараа, 4 трактор ерээ. Тэрэ үдэр 300 тонно наг шэбхэ таряалан, сабшалан дээрэ зөөгдэбэ. Коммунистнууд Б. Краснояров, Г. Федосеев, А. Белоногов гэгшэдэй хүтэлбэрилһэн звенонуудай хоорондо мүрысөөн дэлгэрээ Илангаяа А. Белоноговой даaһан звеногойхид габшагайгаар ажаллажа, баяр баясхаланда хүртөө

В. АЮШЕЕВ.

ЭТИГЭЛ НАЙДАБАРИТАЙ

Түмэр замай Зүүн-Сибириин управлениин предприятинуудай дундаһаа нэгэнтэ бэшэ эрхимлэжэ ябаһан Горхоной дистанциин коллектив В. И. Ленинэй ойн баярай шанда хүртэхын түлөө социалис мүрысөөндэ оролсохо гэжэ шиидээ.

Тус коллектив иимэ үндэр шанда хүртэхэ гэһэн этигэл найдабаритай, арга боломжотой. Харгы заһабарилхаэун, намарай даабари һайнаар дүүргэгдэжэ, үбэл, намарай үедэ һаадгүйгөөр хүдэлхэ арга хангагдаа. һайнаар ажаллаһанайнгаа түлөө 3-дахи кварталай үрэ дүнгөөр Зам харилсаанай министерствын 3-дахи мүнгэн шанда, Зүүн-Сибириин управлениин болон дорпрофсоюзай дамжуулгын Улаан туга хүртэһэн юм.

Туйлаһан амжалтаяа арьбадхаха, 4-дэхи кварталые һайнаар түгэсхэхэ гэжэ Горхоной станциин коллектив мүнөө тэмсэжэ байна. Кварталай хоёр һарын үрэ дүн муу бэшэ юм. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ даабари 14 гаран процентээр үлүүлэн дүүргэгдэө. Салин хүлһэнэй фонд алмагдаа, 40 мянган түхэригэй ашаг олзо оруулагдаа.

Декабрь һарын даабарие үлүүлэн дүүргэхэ, ойн хүндэлэлэй социалис мүрысөөндэ эрхимлэхэ гэһэн һанал эрмэлзэлтэйгээр хүдэлмэришэд ажаллажа байна.

М. СОЛОМЕННЫЙ.

...ИС ОРОНУУДАЙ ПАРТИЙНА, ГҮРЭНЭЙ ...ҮТЭЛБЭРИЛЭГШЭДЭЙ УУЛЗАЛГА

...иин Арадай Рес..., Венгриин Ара...публикын, Герма...мократическа Рес..., Польшын Арадай ...ын, Румыниин Со... Республикын, Совет ... Республиканууд..., Чехословакиин Социалис Республикын партийна болон гүрэнэй хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшадай зүблөөн Москвада 1969 оной декабриин 3-да эхилээ.

Эдэ гүрэнүүдые һонирхуулдаг уласхоорондын асуудалнууд зүблөөн дээрэ нүхэд ёһоной оршон байдалда зүбшэн хэлсэгдэнэ.

...ГАБШАГАЙ АЖАЛ

...НЕВ. (ТАСС). ...нинэй түрэһөөр 100 ... хүндэлэлэй мү... Молдавиин ниислэл... ...үргэдэн дэлгэржэ ... Кишинёвой ажал... ...һөө гадуур 6 мил... ...ригэй хүдөө ажа... ...нануудые, оньһон ...боруудые, үргэн ... эд товар ба бу... ...ши бүтээн гаргаха ...ээ. Энэнь түсэбтэ табан жэлэйнгээ даабарие хуушан уялгаар хараалагдаһанһаа недели урид дүүргэхэ арга Молдавиин ниислэлэйхидтэ олгохо байна.

«КОСМОС-313» НИИДХҮҮЛЭГДЭБЭ

«Космос-313» гэжэ ээлжээтэ хэмэл одон 1969 оной декабриин 3-да Советскэ Союзһаа дэгдээгдээ.

(ТАСС).

СОВЕТ ОРОН ДОТОРНАЙ

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮСЭБ — БОЛЗОРҺОО УРИД

МОСКВА. (ТАСС). В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө мүрысөөндэ оролсоод, промышленна олон предприяти үйлэдбэриинтөө даабарие болзорһоо урид дүүргэнэ. Тульска областьдохи Новомосковско химическэ комбинат минеральна үтэгжүүлгэ үйлэдбэрилэн гаргаха табан жэлэйнгээ дүрбэн жэлэй түсэб дүүргээ. Үтэгжүүлгэ үйлэдбэрилэн гаргалгань 27 процентээр дээшэлээ.

Барнаулска шиинын комбинадай конвейерһээ 100 мянгадахи камера гаргагдаба. Предприятиин коллектив болзорһоо гурбан һара урид—Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ой болотор автокамерануудые бүтээн гаргаха проектээр хараалһан хэмжээндээ хүрэхэ гэжэ шиидээ.

Азербайджанай ажалшад жэлэй эхинһээ хойшо түсэбһөө гадуур 25 миллион кубометр газ гаргажа абаа. Южная тосхоной газшад илангаяа һайнаар ажаллана. Мастер А. Джафаров, операторнууд Б. Абдулбек, Ф. Тариведиев, А. Цатурян гэгшэд габшагай ажалаараа шалгарна.

КАМА МҮРЭН ДЭЭРЭХИ АВТОГИГАНТ

РСФСР-эй Госпланһаа ТАСС-ай корреспондентдэ мэдээсэһэнэй ёһоор, ашаа зөөдэг автомобильнуудые бүтээн гаргаха завод Кама мүрэн шадар, Набережные Челны гэжэ хотодо бодхоогдохоор шиидхэгдээ. Автогигантые барижа эхилхэ талмай мүнөө бэлдэгдэжэ байна. Тэрэнэй эзэлхэ талмай үшөө тодорхойлогдоодүй байһаар; автозаводой нэгэ гол корпусынь 75 гектар талмай эзэлхэ юм!

Набережные Челны гэжэ хото транспортна шухала харгы дээрэ оршодог. Энэ районда барилгын бааза шэнээр байгуулһанай хэрэггүй. Камска ГЭС бодхоохо үедэ хэрэглэгдэһэн барилгын баазые үргэдхэхэ хэрэгтэй.

1969—1974 онуудай турша соо Татарай АССР-тэхи автогигант баригдажа дүүргэгдэхээр хараалагданхай. Барилга дээрэ холбогдомол детальнууд үргэнөөр хэрэглэгдэхэ. Тиимэһээ байрануудые хабсаргаха хүдэлмэри хэдэ дахин түргэдхэхэ байна. Шэнэ автозаводто хэрэгтэй бусад предприятинуудай барилгала мүн лэ иимэ онол арга хэрэглэхэ юм.

ЗИЛ-эй конструкторнууд шэнэ заводой машинануудые ухаалан зохёогоо. Машинануудтань хүсэтэй, түлишэ багаар галдадаг дизельнэ двигательнүүд тодхогдохоор хараалагдана. Эдэнь 8—12 тонно ашаа зөөхэ аргатай. Тиимэ машинануудые таряа хуряалгадаа хэрэглэхэдэ илангаяа таарамжатай. Тэрэнһээ гадна, ямаршье харгыгаар һаадгүй ябаха аргатай.

АРТИСТКА РАМАЗАНОВАГАЙ 100 ЛЕКЦИ

КЫЗЫЛ. (ТАСС-ай корр.). Марьям Алексеевна Рамазанова хүгжэмтэ-драматическа театрай артистка байхаһаа гадна, мүн эрхим лектор юм гээд. Тувын республикада мэдээжэ болонхой. Эндэхи колхоз болон совхозуудта, промышленна предприятинууд ба барилгануудта ходо шахуу лекци уншадаг байна. Актрисын бэлдэһэн «В. И. Ленинэй образ Тувын сценэдэ» гэжэ лекци илангаяа һонирхолтой. Ноябриин 29-дэ М. А. Рамазанова 100-дахи иимэ лекциеэ уншаба. «Востоксантехмонтаж» трестын оньһожоруулагдамал нүүдэл колонныш хүдэлмэришэд болон научно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд тэрэ лекциинь шагнаа.

Марьям Алексеевна Тува соогуур гастрольдо гараад ябахадаа. М. Горькиин творчество тухай лекцинүүдые уншадаг байһан. Тувада совет искусствын тогтоолго ба хүгжэлгэдэ тэрэнэй олонхи лекцинүүд зорюулагдаһан байгаа.

СОВХОЗДО ИНСТИТУТ НЭЭГДЭЭ

ЛЕНИНГРАД. (ТАСС). Мал ...хэбэрилхэ ба генетикын бүхэсоюзна научно-шэнжэлгын институт Ленинградска областьдо эмхидхэгдээ. «Детскосельский» гэжэ Ленинэй орденто совхозой газар дээрэ иимэ научна түб нээгдэбэ.

АЖАЛШАДАЙ ДУУНУУД

КЫЗЫЛ. (ТАСС-ай корр.). В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдаһан искусствын республиканска фестиваль инаг вождь тухай дуунууд, рассказууд, шүлэгүүдээр эхилбэ.

Уран һайханай бүлгэмүүдэй 528 коллектив эрхим шүлэгшэд, дуушад, хатаршад болон хүгжэмшэдые фестивальда эльгээгээ. Хонишод, механизаторнууд, орошод, барилгашад, таряашад, шахтёрнууд, ангуушад, багшанар тэрээндэнь хабаадана.

Тувын уран һайханай бүлгэмүүдэй шадабари үдэр ошохо тудам хүгжэжэ байдаг. Соёл-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд олошорно. Энэл жэлдэ республикын колхоз болон совхозуудта хэдэн арбаад клуб, соёлой байшан болон ордонууд нээгдээ.

ХУУШАН ХОТЫН ШЭНЭ БАЙДАЛ

ГАГАРИН. (Смоленскэ область. ТАСС). Смоленскэ областиин заахан город 250 жэлэйнгээ ойе тэмдэглэбэ.

Эхэ ороной түүхэдэ олон тоото баатаршалгын хуудаһа бэшэһэн Гжатск хото—замбуулинай замые дэлхэй дээрэ эгээл түрүүлэн нээгшэ Ю. А. Гагаринай түрэһэн хото гайхамшаг түргэнөөр хүгжэн һалбаржа тус ойе угтаа.

Россин шэнэ ниислэлэй Нева мүрэн дээрэ байгуулагдаһанай һүүлээр, тэрэниие эдеэ хоолоор ба продуктаар хангадаг байхын тула, Гжать гэжэ мүрэн дээрэ пристань нээхэ гэжэ Петр I захирһан юм гэдэг. Тус хото эндэһээ эхитэй юм.

Мүнөө Гагарин хото лён ехээр ургуулдаг хүдөө ажахын томо түб болоо. Промышленность мүн лэ хүгжэжэ байнхай. Тус хотын нэгэ үйлсэдэнь Московско телевизионно заводой филиалай корпус, нүгөөдэнь—Яблочковай нэрэмжэтэ «Электросвет» гэжэ Московско заводой филиалай байшан жэрылдэн харагдадаг юм.

Үнгэрэгшэ жэлэй хабар Гжатск алдарта хүбүүнэйнгээ, дэлхэй дээрэ түрүүшын космонавт Юрий Алексеевич Гагаринай нэрые абаа бэлэй.

ЗҮГЫН ТОҺОН ЕХЭЭР АБТАДАГ БОЛОХОНЬ

Казахстанай зүгышэдэй ветеринарна аптечкэнүүд соо шэнэ эмүүд—неомицин ба хлортетрациклин бии болобо. Зүгынүүдэй нэрбэгдэдэг хүндэ үбшэнһөө нэгэ зүгын бүлые аргалхын тула хоёр флакон эм хэрэгтэй.

Казахай научно-шэнжэлгын ветеринарна институдай хүдэлмэрилэгшэд зүгы эмшэлхын тула эдэ эмүүдые дурадхаа. Семиречье шадархи зүгы үсхэбэрилдэг ажахынуудта эдэ эмүүдые туршажа үзэхэдэнь, зүгын үбшэн үгы шахуу болоо, харин тоһониинь бүлэ бүриһөө 10 килограммаар ехээр абтадаг болоо.

(ТАСС).

Владимир Васильевич Попов Улаан-Удын судна бүтээлгын заводой урданай хүдэлмэришэдэй нэгэн юм. Тэрэ нүхэр өөрынгөө мэргэжэлые эрхим hайнаар шудалжа, ажалдаа hайн амжалта туйлана. Мүнөө үдэр бүриингөө даабарие 115—120 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. В. Попов.

Д. БАЛДАНОВАЙ фото.

АЖАЛ ХЭХЭ ЖАРГАЛТАЙБДИ

Ленинэй ордento ЛВРЗ-гэй заhабарилгын механическа цех соо заhабарилагдаhан токарна, фрезернэ станогууд оронойнмпай түмэр замай депонуудта эльгээгдэдэг юм. Үдэр бүри Владивосток, Хилок, Хабаровск гэжэ аржытар бэшэгдэhэн томо хайрсагууд вагонуудта ашагдана. Энэ станогуудай үни удаан хүдэлхын тула манай цехэй хүдэлмэришэд hайн шанартайгаар заhабари хэнэ. Тэдэнэр хоорондоо мүрысэн хүдэлнэ. Эндэ зуун гушан хүдэлмэришэн элдэб олон станогуудай дэргэдэ зогсожо, эбтэй эетэйгээр ажалладаг юм.

Манай цех соо ород, латыш, буряад, яхад, немец яhанай зон хүдэлнэ. Тиимэhээ Ленинэй ордento ЛВРЗ-гэй хүдэлмэришэд «интернациональна цех» гэжэ манай цехые нэрлэдэг юм. Үнэхөөрөө ямар капиталис орондо иимэ олон ондоо яhанай зон адли эрхэтэйгээр ажалладаг гээшэб? Ганса манай Эхэ орондо, ахадуу социалис гүрэнүүдтэ гээшэл бэзэ.

Агуухэ Октябрийн революцийн, Совет конституциин ашаар лэ хүн бүхэндэ дуратай ажалаа хэхэ, ухаан бодолоо гүнзэгыдхэн hураха гэрэлтэ hайхан эрхэ сүлөө олгогдоо ха юм. Тиимэhээ манай хүдэлмэришэд бүхы хүсэ зорилгоёо, шадал мэргэжэлээ ажалдаа зорюулна. hайн шанартай продукци бүтээн гаргажа, түрүү ажалай үльгэр жэшээ харуулна. Үсэгэлдэрэй хүдэлмэришэн үглөө үдэр инженер болоод, томо ажахынуудые ургашатайгаар хүтэлбэрилнэ.

Манай заhабарилгын механическа цехэй коллектив hара бүриингөө даабари дүүргэжэ, социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябана. Ноябрь hара соо 39 мянган түхэригэй продукци бүтээн гаргаха даабариа 43 мянгада хүргөө. Олон яhанай ажалшад «нэгэн бултанаа түлөө, булта нэгэнэй түлөө» гэhэн уряа доро хүдэлнэ. Тиигэжэ ажалдаа амжалта туйлажа, алдаршана бшуу.

Жэшээлхэдэ, немец яhатан Михаил Рихтер арбан найман жэл соо манай цехтэ хүдэлнэ. Тэрэ үндэр мэргэжэлтэй түрүү хүдэлмэришэн юм. Халаанайнгаа даабари 20—25 процентээр үлүүлэн дүүргэнэ. Эрхим hайнаар ажаллаха мүртөө хамта хүдэлдэг нүхэдтөө шадаха зэргээр туhа хүргэдэг. Нэгэтэ болоhон ушар мартагдадаггүй. Халаанай үедэ минии станок эбдэршэбэ. Юумэ хэхэ арга оложо ядажа сүхэрөөд байхадам, Михаил Рихтер намда дүтэлэн:

— Нүхэр! Юун болооб. Туhалхам гү?—гэбэ. Би тон ехээр баясажа:—тиигэжэл үзыш даа, —гэжэ нүхэртөө хэлээ hэм. Тэрэ хорёод минута тухай минии станогой хажуугаар эрьелдээд, дутуу дунданууднень сүм үсалхажа үгөө. Тиин аха заха нүхэрэйнгөө аша туhаар станогоо түргэн хүдэлгэжэ, халаанайнгаа даабари үлүүлэн дүүргээ hэм. Иигэжэ бидэ хүдэлмэришэ зон бэе бэедээ туhа хүргэн хүдэлнэбди.

Хүн бүхэн ажал хэжэ жаргалаа олоно ха юм. Түмэр харгын сээжэ доhолгон гүйлдэhэн электровоз, тепловозуудые «тахалhан» ЛВРЗ-гэй хүдэлмэришэ зон жаргалтай хүхюунээр ажаhууна, ажаллана. Бидэнэр пролетариадай агуухэ вождь В. И. Ленинэй заahан замаар гэрэлтэ hайхан коммунизм тээшэ дабшанабди.

Д. ДАРМАЕВ,
Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй заhабарилгын механическа цехэй фрезеровщик.

ЗОРИМГОЙ БАСАГАН

Доробоо үдэжэ ябаhан хүдөөгэй залуу үетэниие ажалда дуратайгаар, түрэл колхоз, совхозойнгоо хүгжэлтэдэ хубитаяа оруулхын түлөө эрмэлзэдэгээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ колхозой Жэшээтэ Устав, мүн Колхозникуудай бүхэсоюзна III съездын материалнууд соо онсо анхарал хандуулагдана.

Энэншье ойлгосотой. Колхоздоо хүдэлжэ байhан гү, али бүхы наhаараа хүдэлhэн эхэ, эсэгэнэрэй, эгэшэ, аханарайнгаа ажалые мүнөө үеын залуушуул лэ халан абажа, саашань үргэлжэлүүлхэ байна ха юм.

Тиимэhээ илангаяа залуушуулай дундаhаа механизаторнууд, малшад, мэргэжэлтэдые олоор hургажа гаргаха, залуушуулай эрилтэдэ ехэ анхаралтайгаар хандаха, шухала хэрэгтэй юумээр түйсэд хангахые оролдохо ёhотой гэжэ колхозой шэнэ Устав соо заагдаhхай.

Захаамиnай аймагай «Коммунизмын зам» колхоздо үнэн шударгыгаар, эдэбхи үүсхэл ехэтэйгээр хүдэлдэг залуу хүбүүд, басагад бии.

Тэдэнэй нэгэн комсомол басаган Санжай-Ханда Бадмаева болоно. Энэ басаган байгша ондо арбадахи класс дүүргээд, өөрынгөө hайн дураар түрэл колхоздоо туhалха, хүдэлжэ дүй дуршэлтэй болохо, тиигээд заочноор hуралсажа, эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ гэжэ шиидээ hэн.

Санжай-Ханда эсэгэтээ хеюулан үнгэрэгшэ зундаа, намартаа hайнаар түлжүүлэгдэжэ томо болгогдохо бурлуу, хашарагуудые адуулаа. Малай шэгнүүршье нилээд ехээр нэмээжэ шадаа.

Мүнөө тэдэнэр Хужар гэжэ газарта шэнээр баригдаhан дулаан хашаа соо 130 гаран үхэр байлгаад шахан таргалуулна.

— Эдэ хашарагуудые үсөөхэн хоног соо hайнаар шахан таргалуулжа, тус бүриинь шэгнүүрые 280 килограммhаа доошо бэшэ болгоод, ерэхэ жэлэй январь, февраль hаранuудта гүрэндэ тушаахабди. Тиигэжэ аймагайнгаа Баян-Голой совхозойхидой үүсхэлые дэмжэжэ, тэдэнhээ дутуугүйгөөр хүдэлхые эрмэлзэнэбди,—гэжэ Санжай-Ханда Бадмаева хөөрэнэ.

Ажалша бэрхэ, зоримгой энэ басаган өөрөө эрхим hайнаар ажаллахаhаа гадна, ниитын, нютагайнгаа комсомолой организациин хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. hаяшаг нютагайнь комсомолшууд Санжай-Хандые эхин организацийнгаа секретаряар hунгаа hэн.

В. БАЛДАНОВ.

АЖАЛШАДАЙ ДУРАДХАЛНУУДЫЕ ДЭМЖЭХЭ

Манай совхозой партийна комитет политическэ мэдээсэл hайжаруулхатаяа хамта доробоо—ажалшадай үмэнэhөө оробон hанамжа, дурадхалнуудые суглуулжа хаража үзэхэ шухала гэжэ партиин ЦК-гай тогтоол соо онсолон заагдаhаниие бэелүүлхэ гэжэ оролдоно. Энэ зорилгоор юун хэгдэнэб?

Манай партийна комитет нэн түрүүн дэлхэйн, орон доторхи, аймагайнгаа, ажахынгаа hониннуудые совхозой бүхы хүдэлмэришэдтэ мэдээсэхэ хэрэгые гуримшуулхые оролдоhон байна. Энэ зорилгоор отделени, фермэ, бригада бүхэндэ политинформаторнууд томилогдонхой. Эдээндэ түшэглэн ажалшадай эдэбхи үүсхэл улам хүгжөөн дэлгэрүүлхэ, тэдэнэй оруулhан hанамжа, дурадхалнуудые дэмжэхэ, бэелүүлхэ гэжэ партком оролдодог байна.

Ажахын hалбари бүхэндэ ажаллажа байhан хүнүүд hанамжа, дурадхалнуудаа политинформаторнуудаар дамжуулан оруулна, мүн өөhэдөөшье парткомдо дуулгадаг юм.

Манай совхозой отделени бүхэниие (хамтадаа 5 отделени бии) парткомой гэшүүн бүхэн даажа абанхай. Политинформаторнуудhаа гадна, эдэнэр даажа абаhан отделениингээ хүдэлмэрилэгшэдтэй саг үргэлжэ уулзажа, нүхэр ёhоной хөөрэлдөө хэдэг, олониитэтэй холбоо барисагаа улам бэхижүүлдэг юм. Иимэ үнэн зүрхэнэй хөөрэлдөөнэй үедэ хүнүүд өөhэдынгөө бодомжо, hанамжа хэлэдэг гуримтай.

Жэшээнь, Хойто-Голой отделенидэ болоhон нэгэ хөөрэлдөөнэй үедэ Сэндэ-Аюша Зарбактаев иимэ hанамжа дурадхаhан байна. Хүн зоной дунда, илангаяа залуу үетэнэй дунда, политическэ хүдэлмэри шангадхаха шухала, энээндэ нэн түрүүн соёлой эмхи зургаанууд ехэ үүргэтэй гээшэ. Тиин гэхэдэ, отделениин хүтэлбэрилэгшэд ехэнхидээ үйлэдбэриин барилгануудые хүбхайл шамдуулха, шангадхаха гэжэ бүхы шадалаараа оролдоод, соёлой эмхи зургаануудай барилга тухайда hаналаа табидаггүй гэжэ энэ нүхэр хэлээ hэн. Клубай нэгэхэн таhалга соо библиотекэ байгаа болодог.

Партийна комитет дурадхалнуудыень анхаралдаа абажа, бодото хэмжээнүүдые абажа эхилhэн байна. Ниитэ-политическэ хүдэлмэри яhала hайжараа. Хүн зоной дунда политическэ мэдээсэл, хөөрэлдөөнүүд саг соогоо хэгдэдэг болонхой (урданьшье хэгдэдэг hааб даа, мүнөө дэлгэрэнгы, дэлисэ ехэтэй болоо).

Хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй үүргэ дээшэлүүлхэ, үнэхөөрөө үйлэдбэри эмхидхэгшэд болгохо, тэдэниие зохисотой байра байдалаар хангаха, тэдэнэй заабари үүсхэл дэмжэхэ дурадхал совхозой үнинэй хүдэлмэришэн пенсионер Доржо Ошоров оруулба. Энэ асуудал парткомой зүблөөн дээрэ хаража үзэгдөө hэн. Тиихэ зуураа, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые хүмүүжүүлхэ, тэдэнэй hанамжа, дурадхалнуудые анхаралдаа абаха, байра байдалыень hайжаруулха гэhэн шиидхэбэри баталан абтаад, бэелүүлэгдэжэ эхилээ.

Совхозой, отделенинүүдэй, бригадын хүтэлбэрилэгшэдэй хүн зонтой уулзаха гээшэ ажалшадай hанамжа, дурадхал суглуулха, тэдэниие бодотоор бэелүүлхэ хэрэгтэ ехэ туhатай байдаг.

Хужарай отделенидэ hаяхан нэгэ иимэ уулзалга болоо. Малай үбhэ тэжээл хямгадаха, алмаха тухайда эндэ ехэ хөөрэлдөөн болобо. Үшөө хээгүүр хэбтэhэн holoомо суглуулжа, фермэнүүдэй газаа бүүлгаха хэмжээ дары абаха гэжэ хэлэhэн байна. Тэрээнhээ гадна үбhэ тэжээлдэ нэмэри болгон, Енгорбойн нуур шадархи хагда, хулhа сабшажа абаха гэhэн дурадхал ороо. Совхозой дирекци, партком энэ дурадхал бэелүүлхэ хэмжээ абаа hэн.

Иимэ уулзалганууд, дурадхал hанамжануудаа хубаалдаhан ашатуhатай суглаан, нүхэр ёhоной хөөрэлдөөнүүд саашадаашье хэгдэжэ байха.

Манай парткомой эрхилдэг бүхы ажал ябуулга, тэрэ тоодо үзэл сурталай хүдэлмэри, ажалшадтай улам бүхэжэжэ байгаа холбоо барисаамнай совхозой үйлэдбэридэ туhалжа байhаниинь ойлгосотой. Манай совхоз мал үсхэбэрилхэ түсэбөө дүүргэнтээ, түл түрэсээшье бараг hайнаар абажа, томо болгоо.

М. ЦЫБИКОВ,
Түнхэнэй аймагай Туранай совхозой парткомой секретарь.

Гүрэнэй тракторна научна шэнжэлэлгын институтай Одессэдэхи станцида Т-150 түхэлэй шэнэ трактор шалгалтада ороо. Тракторнуудай шанар шалгалхын түлөө шэнэ арга боломжонууд хэрэглэгдэhэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Т-150 түхэлэй трактор шалгалтын үедэ.

ТАСС-эй фотохронико.

Климент Ефремович ВОРОШИЛОВ

В. И. Ленинэй үнэн шаби ба соратник, СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдые эдэбхитэйгээр эмхидхэн байгуулагшадай нэгэн, элитэ мэдээжэ полководец, партийна ба гүрэнэй ажал ябуулагша, КПСС-эй Центральна Комитедэй гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Климент Ефремович Ворошилов нүгшөө.

Баатар габьяата бүхы наhаяа хүдэлмэришэн ангиин революционно тэмсэлэй хэрэгтэ, Совет гүрэнэй оборонно хүсэ шадалые бэхижүүлгэдэ, манай орон дотор социализм, коммунизм байгуулгада зорюулhан коммунист ба сэрэгшын зүрхэн сохилхоёо болибо.

Климент Ефремович Ворошилов 1881 оной февралиин 4-дэ мүнөөнэй Днепропетровско областиин Верхнее гэжэ тосхондо, хүдэлмэришэн-түмэр замшын бүлэ дотор түрөө.

К. Е. Ворошилов багахан байхадаа шахтада ажаллажа эхилhэн, 1896 ондо Алчевскдэхи заводой слесариин туhалагша болоhон. Тэрэнэй революционно ажал ябуулгань эндэ эхилhэн юм. 1898 ондо заводтонь эмхидхэгдэhэн революционно кружогто ороhон байгаа. К. Е. Ворошилов забастовкодо хабаадаhанай түлөө 1899 ондо баригдажа хаагдаhан, заводhоо гаргагдаhан, «хара списогтэ» оруулагдаhан байна. Гурбан жэл үнгэрhэнэй hүүлээр лэ Луганскдахи паровоз бүтээлгын заводто орохо аргатай болоо. Тус предприятида ажаллажа байхадаа, 1903 ондо РСДРП-гэй зэргэдэ ороhон, тиигээд уданшьегүй Луганска большевигүүдэй комитедэй гэшүүн боложо hунгагдаhан, тэрэниие толгойлhон юм.

К. Е. Ворошилов 1905—1907 онуудай революциин үеэр Луганскын хүдэлмэришэдэй тэмсэлые хүтэлбэрилөө. 1905 оной намар Луганскын хүдэлмэришэн депутадуудай Соведэй түрүүлэгшээр hунгагдаhан. 1907 ондо хаанай засагаархидаар баригдажа, Архангельска губернидэ зарагдаад, гурбан жэл сүлэлгэдэ ябаhанай, түрмэнүүдтэ hууhанай hүүлээр Царицындахи буугай заводто, хожомынь Петроградай заводто партийна хүдэлмэри ябуулhан байна.

К. Е. Ворошилов 1917 оной февралиин революцида эдэбхитэйгээр хабаадаhан, тэрэнэй түрүүшын үдэрhөө Петроградай хүдэлмэришэн депутадуудай Соведэй гэшүүн, большевигүүдэй фракциин бюрогой гэшүүн болоhон. 1917 оной март соо Луганскдаа бусаад, тэндэ революционно тэмсэл ударидаа.

К. Е. Ворошилов Агуухэ Октябриин социалис революцида эдэбхитэйгээр хабаадаhан юм. 1917 оной ноябрьда Петроградай комиссараар томилогдоо hэн. Ф. Э. Дзержинскитэй хамта ВЧК-е эмхидхэхэ хүдэлмэри ябуулаа.

Гадаадын сэрэгэй интервенциин ба граждан дайнай жэлнүүдтэ партимнай эзэмдэн булимтарагшадта, сагаантанай контрреволюцида эсэргүү тэмсэл ябуулхын тула К. Е. Ворошиловые эльгээhэн байгаа. Тэрэ гэhэнhээ хойшо Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдые эмхидхэн байгуулха, бэхижүүлхэ хэрэгтэ бүхы напаяа зорюулан, юрын сэрэгшэhээ Советскэ Союзай маршал болотороо дэбжэhэн алдарта замаар дабшаа.

К. Е. Ворошилов — граждан дайнай элитэ мэдээжэ полководец, Царицыниие хамгаалгын баатар, алдарта Нэгэдэхи морито армиин эмхидхэгшэдэй нэгэн, тэрэнэй Реввоенсоведэй гэшүүн.

К. Е. Ворошилов граждан дайнай дүүрэhэнэй hүүлээр Московско сэрэгэй округой сэрэгүүдые командалhан, сэрэгэй ба далайн сэрэгүүдые эрхилхэ арадай комиссар, СССР-эй Реввоенсоведэй Түрүүлэгшэ байhан, удаа тээнь СССР-эй Оборонын арадай комиссар болоhон юм. Эсэгэ оронoo хамгаалгын Агуухэ дайнай түрүүшын үдэрhөө Гүрэнэй Оборонын Комитедэй Түрүүлэгшын орлогшо байжа, Зэбсэгтэ Хүсэнүүдтэхи бусад хэдэн дээдэ тушаалнуудые даажа, немец-фашис булимтарагшадые бута сохилго эмхидхэхэ хэрэгтэ сэхэ хабаадаhан байна. Манай партяар хүмүүжүүлэгдэhэн туладаа гайхамшаг зориг гаргадаг, эмхидхэхы бэлиг шадабаритай, хүндэ урин энэрхыгээр, үнэн зүрхэнhөө хандадаг бэлэй.

К. Е. Ворошилов СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдтэй хододдоо холбоо барисаатай байжа, дайнhаа хойшошье тэрэниие ходо дэмжэдэг, Совет Арми ба Далайн-Сэрэгэй Флодые бэхижүүлхэ хэрэгтэ ехэ оролдолго хүсэлэлгэ гарадаг байhан.

К. Е. Ворошилов партиин, Совет гүрэнэй хүтэлбэрилхы зургаануудта ехэ хүдэлмэри ябуулдаг байгаа. 1940 оной май соо СССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй Түрүүлэгшын орлогшоор томилогдоо. 1946 онhoo 1953 он хүрэтэр СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо байhан. 1953 ондо К. Е. Ворошилов СССР-эй Верховно ... Президиумэй Түрүүлэ... гагдаад, энэ дээдэ зэр... 1960 он хүрэтэр гүй... найнгаа hүүлшын үдэ... СССР-эй Верховно Со... зидиумэй гэшүүн бай...

К. Е. Ворошиловай ... мэдэхэ бүхы ажа... киинскэ Коммунис ... ябуулгатай нягта хол... Ворошилов партиин ... VIII съезднүүдэй ... X съездhээ хойш... Центральна Комитед... байгаа. 1926 онhoo 19... рэтэр К. Е. Ворошилов ... ЦК-гай Политбюрогой ... байhан юм.

К. Е. Ворошилов парт... гаhан бүхы тушаалну... шадалаа, эрдэм бэлиг... рюулдаг, ажабайдалай... дүй дуршэлые социал... коммунизм байгуулга... зорюулдаг, агуухэ со... орондоо хизааргүй ү... алба хэдэг байгаа.

Коммунис парти, Со... К. Е. Ворошиловай ... шаг габьяануудые ... нэжэ, тэрээндэ хоёр ... скэ Союзай Герой... Социалис Ажалай ... зэргэ олгоhон, Ленин... орденоор, Улаан Ту... орденоор, Суворовой ... тын орденоор, меда... хүндэтэ революцион... шагнаhан байна. Мүн ... социалис оронуудай ... рэнүүдэй олон орде... нуудаар шагнагдаhан...

Үнэн ленинец ... партийна, гүрэнэй, ... ябуулагша — Климент ... вич Ворошиловай ... дал, ажал ябуулга... шэн ангиин, бүхы ... ашаг туhын түлөө, ... түгэс илалтын түлөө ... тэмсэлэй зориг ... жэшээ болоно.

Коммунис парти, ... Климент Ефремович ... тухай арюун тунга... лые хэтын хэтэдэ h... жа байхал.

Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кирил... Косыгин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. ... Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, ... лест, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, ... ев, Д. А. Кунаев, П. М. Машеров, В. П. ... Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, В. В. Щерб... Капитонов, К. Ф. Катушев, Ф. Д. Кулаков, В. ... рев, М. С. Соломенцев, Г. Ф. Сизов, Н. К. Бай... Дымшиц, М. Т. Ефремов, В. А. Кириллин, М. ... В. Н. Новиков, И. Т. Новиков, Л. В. Смирнов, ... нов, И. В. Спиридонов, Ю. И. Палецкис, А. ... М. В. Захаров, И. И. Якубовский, С. М. Буд... Епишев, П. Ф. Батицкий, С. Г. Горшков, Н. ... П. К. Кошевой, К. С. Москаленко, И. Х. Баграм... Василевский, Ф. И. Голиков, А. И. Еременко, ... И. С. Конев, С. К. Тимошенко, В. И. Чуйков, ... лов, С. С. Маряхин, А. И. Комаровский, П. ... И. Г. Павловский, М. П. Георгадзе, Е. М. ... А. И. Микоян, Н. М. Шверник, А. А. Андреев, ... кин, Я. И. Дадонов, Н. А. Зверяка, А. С. ...

КПСС-эй ЦК-да, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

КПСС-эй ЦК, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет иигэжэ тогтообо:

1. К. Е. Ворошиловые хүдөөлүүлгэ эмхидхэхын тула нүхэд Н. В. Подгорный (түрүүлэгшэ), М. А. Суслов, В. В. Гришин, И. В. Капитонов, А. А. Гречко, С. М. Буденный, А. Ф. Горкин гэгшэдhээ бүридэhэн правительственна комисси байгуулха.
2. К. Е. Ворошиловые Улаан талмай дээрэ, Кремлиин ханада хүдөөлүүлхэ.

Климент Ефремович ВОРОШИЛ... үбшэн ба наhа бараhан шалтагаан... МЕДИЦИНСКЭ ТОБШОЛОЛ...

Нүхэр К. Е. Ворошилов, 88 наhатай, удаан саг соо ... ба зүрхэнэйнь hудалнуудые дайраhан юрэнхы атеро... шэлөө. Үндэр наhатай болоhоной эли бодо хубилалт... дай ба органуудай талаhаа үзэгдэhэн байна. Үбшэниин... нүүдтэ улам hэдэржэ, ууpаг тархи соохи шуhанай ябас...

К. Е. Ворошиловай зүрхэн хүдэлхөө болиhоной ... 1969 оной декабриин 2-то 23 час 40 минутада наhа ба...

Патолого-анатомическа шэнжэлгэ хэхэдэ, үндэр на... дээрэhээ hудалнууд ба органуудтань эли бодо хубила... доод, уураг тархиин ба зүрхэнэйн hудалнуудые дайра... роз hэдэрэн hужэрhэн байба.

СССР-эй Элүүрые сахиха министерствын дэргэд... главна управлениин начальник, СССР-эй АМН-... респондент, профессор
СССР-эй АМН-эй академик, профессор
эрдэмэй габьяата ажал ябуулагша. П. Л...
профессор
профессор
профессор В. ...
эмшэлэгшэ врач А. ...
медицинын эрдэмэй кандидат Н. В...

1969 оной декабриин 3.

КОМСОМОЛОЙ РАЙОННО КОНФЕРЕНЦИ...

ОКТЯБРЬСКА РАЙОН

Комсомолой районно конференци дээрэ ВЛКСМ-эй райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр В. Д. Раднаевай хэhэн тоосоото элидхэл зүбшэгдэбэ. Тус районой промышленна предприятинуудай комсомолшууд, залуушуул мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, абаhан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлжэ, В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй алдарта ойе hайнаар угтажа байна. Гэбэшье конференци дээрэ үгэ хэлэhэн олон делегат комсомолой организацинуудай хүдэлмэриие hайжаруулха тушаа hанамжа, дурадхалнуудаа оруулба.

Улаан-Үдын мяханай комбинадай комсомольско организациин секретарь Люба Чиркова үгэ хэлэхэдээ комсомолой организацинуудай эмхидхэдэг хүдэлмэриие hайжаруулха тушаа хөөрөө. Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ комсомолшуудай үүргэ ехэтэй байhан тушаа нарин сэмбын фабрикын хүдэлмэрилэгшэ, коммунис ажалай ударник Ирина Горева хэлэбэ. Районой милициин таhагай комсомольско организациин секретарь Аркадий Богданович ниитын гурим сахилгада комсомолшуудай ямар харюусалга дүүргэхэ тухай тогтоо. Конференцидэ хамта 17 хүн үгэ хэлэжэ, ВЛКСМ-эй райкомой хүдэлмэриин дутуу дунданuудые тэмдэглэхэтээ хамта, саашадаа районно комсомольско организациин бэелүүлхэ зорилгонууд тушаа тогтобо. Ильичэй алдарта ойе угтуулан, ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха, залуу үетэниие зүбөөр хүмүүжүүлхэ тухай шухала хэмжээнүүд конференцидэ хараалагдаба. Тус конференцидэ Улаан-Үдын горкомой секретарь С. В. Ангапов, КПСС-эй Октябрьска райкомой нэгэдэхи секретарь А. Д. Чукаев, ВЛКСМ-эй горкомой секретарь В. М. Леонов гэгшэд хабаадаа.

А. ЛАВРИНОВИЧ.

КАБАНСК

Тоосоото үе соо аймагай комсомолшууд болон залуушуулай ажалдаа эдэбхитэйгээр хабаадажа, табан жэлэйнгээ түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлжэ байhан тухай ВЛКСМ-эй райкомой нэгэдэхи секретарь К. Т. Казакова районно конференцидэ элидхэбэ. Гэхэтэй хамта элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд ВЛКСМ-эй райкомой, комсомолой ор... дай хүдэлмэриин ... нуудые тэмдэглэ... лууш... элсүүлхэ талаар ... ябуулна ... Мүн делегадууд ... hайн ...

С... ско ... хэр И. Евсеев ... комсомолой ... галтые ямараар ... hан тухай хөөрөө... дарта ойе угтуулан... лые ... хабаадаулха ... Кабанскын ... тор, комсомолой ... үетэн ... hуухыень ... пионер... тор Нина Собол... лые зүбөөр ... тогтоо.

Конференци... КПСС-эй райкомой ... хэр Ю. Р. Дмитри... обкомой секретарь ... гэгшэд хабаадаба. ... дээрэ комсомолой ... низациин ... зорилгонууд ...

К. КАБ...

ЭРДЭМДЭ ҺУРАХА ЖАРГАЛТАЙБДИ

ЭРДЭМТЭД ОЛОШОРНО

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институт республика дотороо эгээл үнинэй дээдэ һургуулинуудай нэгэн.

Тус институт жэл бухэндэ 500-аад багшанарые бэлэдхэн, республикынгаа олон тоото һургуулинуудта эльгээнэ. Мүн эндэ ерээдүйн багшанарай багшанар—эрдэмэй солотон һүүлэй жэлдэ олошоржо байнхай.

Һаяын үдэрнүүдтэ тус институтай түүхын кафедрые даагша, доцент Ефрем Егорович Тармаханов Ленинградай А. А. Ждановай нэрэмжэтэ гүрэнэй университедэй түүхын факультедтэ эрдэмэй докторой нэрэ зэргэ амжалтатайгаар хамгаалба. Тэрэнэй «Буряад ороной индустриализациин хүгжэн һалбаралга» (1917—1967) гэһэн диссертаци шэнэ һонирхолтой шэнжэлэлгэ болоо гэжэ эрдэмтэд сэгнэһэн байна.

Тус институтда хамтадаа эрдэмэй 5 доктор урган гараба. Мүн багша Юлия Ивановна Келодина түүхын эрдэмэй кандидат болоо.

Ойрын жэлнүүдтэ тус институтай багшанар Ц. Ц. Цыдыпов, В. Затеев гэгшэд докторой диссертаци хамгаалхаар бэлдэжэ байна.

В. ЧИМИТОВ.

КОЛХОЗОЙ СТИПЕНДИТЭН

Совет Конституцяар олгогдоһон эрхэтэн бүхэнэй эрдэм номдо һураха эрхэ ашатай һайнаар бэелүүлэгдэдэг байһаниинь бүгэдэндэ мэдээжэ. Дээдэ, дунда мэргэжэлэй залуушуулые һургахын тулада республикымнай зарим колхоз, совхозууд тусхай һургуулинуудта өөһэдынгөө эльгээһэн хүбүүд, басагадта, оролдосотой һайнаар һуралсаад байбалнь, тусхай стипенди-тэдхэмжэ һара бүридэ үгэдэг байха юм.

Жэшээлхэдэ, Улаан-Үдын аймагай «Маяк» колхозой гэшүүд, ажалша бэрхэ залуушуул ажахынгаа стипенди дээрэ һуража гараад, мүнөө нютагтаа ажаллана. Тэдэнэй тоодо Григорий Степанов, Галина Степановна болон бусад ороно. Леонид Степанов ерэхэ жэлдэ техникум түгэсхэхэ.

Мүн энэ жэл тус колхоз тусхай аунда, дээдэ һургуулинуудта ороһон гурбан студентдэ колхозой стипенди олгоо. Тэдэнь хэд бэ гэбэл, Тамара Феня Вишняковатан — хүдөө ажахын техникумэй студентнэр. Нүгөөдэнь—хүдөө ажахын институдай студент Леонид Чистяков болоно.

Тарбагатайн «Дружба» колхозой гэшүүн Василий Чебунин Буряадай хүдөө ажахын институдай механизациин факультет ерэхэ жэлдэ дүүргэхэнь. Мүн энэ колхозһоо хүдөө ажахын техникумдэ Василий Давыдов, Петр Жданов гэгшэд һуралсана. Эдэнэр бүгэдэ колхозой стипендитэн юм.

С. ТЮЛЮКИН.

О

...дай багшанарай ...та «Байгалай дол...з дуу, хатарай ан...мхидхэгдэнхэй. Тэ...дэлмэридэ студент...оро хабаададаг.
...Г ДЭЭРЭ: ансамб...шүүд хоорой ээл...шээлдэ.
...ХАРОВАЙ фото.

РОССИН АВТОНОМИТО РЕСПУБЛИКАНУУДТА

СССР-эй Конституциин үдэртэ зорюулһан ТАСС-ай корреспондентнүүдэй мэдээсэлнүүд

Чуваш университедэй аспирантнууд

ЧЕБОКСАРЫ. Чувашида мүнөө эрдэмэй 219 доктор ба кандидат ажаллана. Бусад республиканууд, областьнуудай научна эмхи зургаануудай, вузуудай туһаламжын ашаар тэдэнэр бултадаа эрдэмтэдэй нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байна. Мүнөө эрдэмтэдые Чуваши дотороо бэлдэхэ аргатай болонхой. И. Н. Ульяновай нэрэмжэтэ Чувашай университедтэ долоон ондоо мэргэжэлээр: СССР-эй арадуудай литература, СССР-эй арадуудай хэлэнүүд, СССР-эй түүхэ, бүгэдэ ниитын түүхэ, туршалгын физикэ теоретическэ механика, теплофизикаар аспирантура нээгдээ.

ВУЗ-ууд болон научно-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд, хэблэл болон хэблэлэй газарнуудай хүдэлмэрилэгшэд түрүүшын аспирантнуудай тоодо ороно.

А. СТУДЕНЕЦКИЙ.

Эхэ, үхибүүдтэ зорюулагдана

КЫЗЫЛ. Тувада ажаһуудаг олон үхибүүтэй бүлэг эхэнүүд «Эхын алдар» гэжэ орденуудаар СССР-эй Конституциин үдэрэй урда тээхэнэ шагнагдаа. Алдар суута малшан, Социалис Ажалай Герой, арбан хоёр үхибүү хүмүүжүүлһэн «Эхэ-герой» У. Кандан шагналда хүртэгшэдые халуунаар амаршалба.

У. Кандан шэнги эхэнэрнүүд республика дотор олон. 483 эхэнэр «Эхэ-герой» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн, харин 13 мянган эхэнэр «Эхын алдар» гэжэ орденуудаар шагнагдаһан байна. Тэдэнэр гол түлэб колхозууд болон совхозуудай полинууд дээрэ, малай фермэнүүдтэ, промышленна предприятинууд ба барилгануудта хүдэлдэг хүдэлмэришэд юм. Тэдэнэй олонхинь габшагай ажалайнгаа түлөө правительствын шагналда хүртэнхэй.

Байдалайнгаа һайжарһанай, бэеын элүүр хамгаалгын, арад зоной ажаһуудалай һайжарһанай ашаар республикын хүн зон жэл бүри олошорно. Хори гаран жэл соо хүн зонойнь тоо 40 процентээр нэмээ.

Тувын АССР-тэ 6—8 үхибүүтэй бүлэнэр олон юм. Тэдэнние хүмүүжүүлхын тула шухала бүхы эрхэ байдал хангагдана. Байгша оной түрүүшын хахадай турша соо олон үхибүүтэй эхэнүүдтэ гүрэнһөө 591 мянган түхэриг үгтөө. Республика дотор һургуулиин наһа хүсөөгүй үхибүүдэй 145 эмхи зургаан тоологдоно. Тэндэ 9,5 мянган үхибүүд хүмүүжүүлэгдэнэ. Гурбан миллион үлүүтэй түхэриг мүнгэн энэ жэлдэ үхибүүдэй саадууд, яслинуудта зорюулагдан, республикын бюджедһээ һомологдоо. СССР-тэй нэгэдэн орохо үедэ Тувын бүхы бюджет имэ хэмжээнэй байгаа юм.

М. ХУНХАЕВ.

Элүүрые хамгаалдаг эмхинүүд олошорно

КАЗАНЬ. Эмнэлгын эмхи зургаанууд Татарида олоор баригдана. Хүн зоной хэрэглэмжэ хангалгын хэмжээн дээшэлээ. Нэгэ врачта дунда зэргээр 500 хүн хүртэнэ.

Хото городуудтахи, хүдөө нютагуудтахи больницанууд томоор, олон ондоо мэргэжэлтэй врачнуудай ажаллахаар баригдана. Ушар тиимэһээ тэдэнние мүнөө үеын түхеэрэлгэнүүдээр хангаха, мэргэжэл шадабари ехэтэй врачнуудтай байха арга олгоно.

Мянган хүнэй багтаха юһэн дабхар больница Татаридахи эмнэлгын эгээн ехэ эмхи зургаан болохо байна. Тэрэнэй байшангууд ерэхэ жэлдэ баригдажа эхилхэ, гүрэн 12 миллион түхэриг һомолоо.

Ойрын жэлнүүдтэ республика дотор эмнэлгын олон эмхи зургаанууд баригдахаар хараалагдана.

АМАРХА ЭРХЭЕЭ ЭДЛЭНЭ

ЯКУТСК. Нэмэлтэ хүнгэлтэнүүдтэй холын хойто зүгэй ажалшад амарха эрхэеэ бусадһаа үлүү ехээр мэдэрдэг байха ёһотой. Тэдэнэр ута болзортой амаралта, салин хүлһэндэнь нэмэгдэдэ коэффициентнүүдые абаха, ороной эрхим курортнуудта түлөөһэгүй путёвко абаха гэхэ мэтэ хүнгэлэлтэнүүдтэй ха юм.

Жэшээлхэдэ, байгша оной туршада Яхадай АССР-эй 12 мянган хүн түлөөһэгүй путёвконуудаар ороной урда зүгэй курортнуудта ошожо амараа. Тэрээнһээ гадна хэдэн арбаад мянган хүдэлмэришэд, алба хаагшад, колхознигууд амаралтын байшангуудта, пансионадуудта ороной аяншалгын баазануудта байжа, Советскэ Союз соогуураа, хилын саагуур аяншалжа амаралтаяа үнгэргөө. Амаралтын байшангууд, санаторно-эмшэлэлгын эмхи зургаанууд, профилакторинууд мүнөө Яхадташье олон болонхой.

Медицинскэ һайн хангалга эрхим үрэ дүн үгэнэ. Совет засагай жэлнүүдтэ эндэхи зоной наһан хоёр дахин ута болоо, харин үндэр наһатайшуулай тосгоор Яхадай АССР Закавказиин республиканuудтай зэргэсэдэг болоо.

Д. ДУБЯКИН.

АМАРХА ЖАРГАЛТАЙБДИ

Мүлжэлтэ, дарлалтагүй общеетвын эрхэ байдалда сүлөөтэй саг хадаа хүнүүдэй эгээл үнэтэй баялигынь болохо гэжэ марксизмын үндэһэ табигшад сэгнэһэн юм. Дэлхэй дээрэ анха түрүүн эхилжэ, эрхэ сүлөөгөө эдлэһэн совет арад зон энэ ехэ баялигаа тухайда хүрэхысэ эдлэжэ байһандаа омогтой. Коммунис партиингаа, түрэл засагайнгаа анхарал оролдолгоор сүлөө сагаа ашатай туһатайгаар эдлэжэ, энхэ элүүр, эрдэм болбосорол һайнтай ябаха бүреэ, тэдэнэр бүтээсэтэйгээр ажаллажа, ниитын баялигые арьбадхалсаха тумаа сэдьхэл ханаһи, жаргалтай ябанад.

Ажалша түмэнэймнай амарха, эмшэлүүлхэ, тэдхүүлхэ арга нүхэсэл улам, улам бүри һайжарна. Энээндэ жэшээ холуур бэдэрэнгүй, өөһэдынгөө Буряад орон дээрэһээ абаад үзэе. Имагтал байгша оной 11 һарын хугасаа соо гансал профсоюзай эмхинүүдэй зүгһөө хүнгэлэлтэтэй путевко абажа, 5070 хүдэлмэришэн, алба хаагшад түбэй мэдэлэй курорт, санаторинуудта эмшэлүүлээ, амараа. Энээнһээ гадна 4210 хүн өөһэдынгөө республикадахи амаралтын байшангуудта амаралтаяа үнгэргөө. Үзэсхэлэн гоё аршаантай газарнуудта өөһэдын санаторитой коллективүүдэй жэшээлбэл, Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхоз болон бусадай, үшөө 2320 хүн тэрэ санаторинуудта амараа. Тиин дүн дээрээ республикымнай арбан хоёр мянга гаран хүн санатори, курортнуудта, амаралтын байшангуудта бэеэ амаруулжа, аргалуулжа ерээ. Үшөө хэды мянган ажалшад аяншалгын байрануудта амараа, орон дотороо поезднуудаар ябажа, газар үзөө гээшэб!

Ажаллажа байгаад, профилакторидо амарха, эмшэлүүлхэ ябадал һүүлэй үедэ дэлгэрээ. Мүнөө үень ЛВРЗ-дэ, авиационно заводто, Галуута-Нуурай шахтоуправленидэ, Джидакомбинадта 25—50 хүнэй нэгэ доро аргалуулха, амарха профилактори хүдэлнэ. Галуута-Нуурай шулуу нүүрһэ малтагшадай коллективһээ, жэшээлхэдэ, 50 хүн һара соо ажалайнгаа халаанай һүүлээр профилактори ерэжэ, бүхы сүлөө сагаа үнгэргэнэ. Тэндэ табан янзын мэргэжэлтэ-врачнууд амарагшадай бэе үзэнэ, эмшэлнэ. Амтатай, үег элеэн, зөөлэн сэбэр оронтой унталгын таһагууд, шатар, даам, һонирхолтой ном, телевизор гэхэ мэтэ хүдэлмэришэдые һамааруулгын, хангалгын хэрэгтэй зүйл түгэд бии.

Жэлэй хаһада тааралдуулан, хүн зоной амаралта һайнаар үнгэргэхэ талаар мүн лэ ехэхэн анхарал хандуулагдадаг байна. Гэбэл, үнгэрөөшэ зун 27 мянган һурагша пионернүүдэй лагерьнуудта амараа. Эгээ мүнөө үедэ, саһата үбэлэй ерээд байхада, турбазануудай, прокатна пунктнуудай хүдэлмэри хаһа руунь зохилдуулан эмхидхэжэ дүүргэнтээбди. 3600 гаран паар сана, 1500-аад коньки бэлдээд, амарагшадта саг зуура барюулхаар бэлэмди. Санаар, ябагаар аяншалгада гарахаяа зоригшодые 400 хүн хүрэтэр аянай хубсаһа хунараар болон бусад хэрэгтэй юумээрнь хүсэд хангаха аргатайбди.

Ажалшадые амаралтынь үедэ улам олоор, бүри һайнаар хангахын тулада саашадаашье зэмри хэрэгсэл ехээр һомологдохонь дамжаггүй. В. И. Ленинэй 100 жэлэй ойн баяр болотор республикадамнай амаралтын хоёр шэнэ газар—Прибайкалиин аймагай Ильинка тосхон шадархи радоново уһатай нютагта 150 хүнэй нэгэ доро эмшэлүүлхэ санатори—профилактори, Онохойн модо болбосоруулгын комбинадай дэргэдэ 50 хүнэй һууритай профилактори баригдажа, ашаглалгада үгтэхөөр хараалагдана.

А. СОВГИР,
Буряадай облпрофсоведэй соёлой-ниитын таһагые даагша.

...ЛДИН ТАЛЫН ШЭНЭ ДУУН

...АРИЛГА, БАРИЛГА, БАРИЛГА

...һон сагта Агын малшад ...һээ нүгөө бэлшээридэ ...намаржаан, үбэлжөөн, ...зуһалан бүхэниинь ...байгаа. Юундэ имэ ...лтай һэн бэ гэбэл, бай...оһоо дулдыданги, һэеы ...бэ ехэ сабшажа хүшэ ...һэн аб даа. Тиимэһээл ...һайтай хагдаая дахаад ...даг байгаа юм. Имэ ...инь хэлэхэдэ, табяад ...р зарим газарта үзэгдэ...тээр КПСС-эй ЦК-гай ...(1953 он) Пленумэй, хү...түгжөөхэ талаар парти ...тельствын хойшонхи ...ганууудай ашаар кол...жэлтэ эрид түргэдэһэн, ...байдал һайжаржа эхил...Илангаяа жараад онһоо ...ниитын барилга үргэ...Машина, техникаеэ ха...һабарилха мастерской, ...һургуулиин байшан...ордон, хүүгэдэй сад...й магазин, хүн зоной ...хангаха комбинат, хүг...уули, хүдөөгэй магазин, ...библиотекэ гэхэ мэтэ ...ниитын барилганууд ...олоор бэелүүлэгдэнэ. ...дээдэ һургуули дүүр...нер-барилгашад хүтэл...

...ай XXII партсъездын ...олхоз ерэхэдээ бидэ хү...оробобди гэжэ ойлгоогүй ...салуу үйлсэнүүдтэнь ...гал носожо, гурбан ...лойнь ордоной сонхоор ...зэдэлжэ байгаа һэн. ...кино хаража байхада, ...ниитын наада хэжэ, ...бүлгэмэйхид ээлжээ...үнгэргэжэ байгаа. Энэ ...һоо баруулжаа нилээд ...хорёологдонхой, тэндэнь ...саана тариглаһан эл...лайлдажа харагдана.

...хойто тээ долоон жэл ...рэйгты, колхозоймнай ...билаанхай байха. Мүнөө ...хоёр квартиратай ...бүридэнэ. Саашадаа бү...имэ болохо юм. тии...ень халуун уһаар ду...болгохобди, хүнүүд ...һүнигүй хэрэглэхэ, ...эхилээбди,—гэжэ тус ...түрүүлэгшэ Дамби-Жалсан ...хөөрэхэдэ ехэ урматай ...Цогто-Хангил ерээдүй ...нүүртай болохоб гэжэ ...урда тээ түсэблэгдэн...ёһоор барилга хэгдэнэ. ...өөрынгөө зоргоор, дура...элдэб гэрнүүдые шадаха зэргээрээ бодхоохоёо болёо, энэ асуудал ниитын суглаагаар дүримшүүлэгдэһэн.

Энэ колхоздо мүн холын бэлшээриин малшад хонишодой байра байдал һайжаруулха талаар ехэ ажал хэгдэжэ эхилэнхэй. Инженер-барилгашан Цыден-Доржи Чимитов:

— Мүнөө колхознигууд өөһэдөө үмсын гэр барихаяа болёо. тэдэ колхозой гэрнүүдтэ ороно, мүн өөһэдынгөө нөөсын мүнгэ колхоздо үгэжэ, шэнэ түхэлэй гэр барилганда хабаадалсана,—гээ һэн. Бидэнние баригдажа байһан хүдөөгэй хонишоной нэгэ гэртэ абаашажа харуулаа. Тэрэнь Хялын талада оршоно, мүнөө эзэтэй болоодүй. Зүгөөр ороһон хүниинь талаантайл байха даа. Дундуураа ханатай тула хоёр тээшээ үүдэтэй, шлакоблогоор бодхоһон гэр. Нэгэ хахад соонь хонишон өөрөө байха, тэрэнь гурбан таһагтай; нүгөө хахадынь—тэрэнэй хүдэлмэриин кабинет, мүн лэ гурбан таһагтай: нэгэн соонь хонишоной библиотекэ, данса болон бүхы сэарһа гүүрһаниинь, аптекэнь, элдэб медзэмсэгүүдынь аятай зохидхоноор түхеэрэгдэнхэй; нүгөөдэ таһагынь хонидоо отондо оруулдаг пункт болгогдонхой; гурбадахинь—ванна комнато, эндэ хонишоной бүлэ ажалайнгаа хубсаһа һэлгэхэ, ваннада орожо бэеэ угааха болоно. Гэр бүхы дээрээ халуун уһаар дулаасуулагдадаг.

— Мүнөө жэлдэ эгээл һайн ажалай дүн харуулһан хонишон энэ байра эзэлхэ юм. Саашадаа бүхы хонишодоо имэ гэртэй болгохобди,—гэжэ инженер-барилгашан хэлэбэ.

Эдэ бүгэдые харахада Агууехэ октябриин хубисхалай, Ленинэй партиин ашаар эрхэ сүлөөгөө олоһон талын буряад өөрынгөө хуби заяанай ёһотой эзэн, үргэн совет оронойнгоо гэрэлтэ ерээдүйе байгуулагша боложо, жаргаал байна даа гэжэ, үнэн зүрхэнһөө сэдьхэхээр. Энэ һайхан мүнөөдэрэй байдал бэлээр олдоогүй, ажалай, тэмсэлэй үрэ мүн шуу. Агын талада анха түрүүн колхозуудай эмхидхэгдэжэ эхилхэдэ, тэрээндэ үнэншэхэгүй хүнүүдһээ эхилээд ангиин дайсад хүрэтэр олон байһан, зэр зэмсэг, мори унаашье тулюур бэлэй. Тэрэ саг тухай Могойтын аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ Димчик Митупович Митупов хөөрэхэдөө. 1924 ондо Агын тала нютагта 8 модон анзаһан, 271 плуг байгаа; таряалангай талмай 1056 десятина газар эзэлдэг һэн, түрүүшын «Ажалшан» гэжэ коммуна 12 моритой, 30 хонитой, нэгэ плугтай, нэгэ морин тармууртай байгаа, энэ хамтын ажал түрүүшынгээ жэлдэ 25 гектар хартаабха тариһан, 80 гектар сабшалангай үбһэ суглуулһан, 22 түхэригэй олзо олоһон,—гэжэ тэмдэглээ һэн. Мүнөө Димчик Митуповичай хүдэлдэг ганса Могойтын аймагта 9 колхоз, 2 совхоз, «Сельхозтехникын» отделени оршоно, колхоз болон совхозуудтань 350 мянган хонид, 19 мянган бодо мал, 490 трактор, 250 комбайн, 290 ашаанай автомашина тоологдоно. Үнгэрэгшэ жэлдэ 13 миллион 166 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилжэ, 12 миллион 238 мянган түхэриг олзо оруулагдаа; мүнөө аймагайнь ажахы бүхэн дунда зэргээр 33 мянган гектар газартай, 32 мянган толгой хонидтой, 2 мянган толгой бодо малтай ба 2,5 миллион түхэригэй гол жасатай.

Гол түлэб дүшөөд жэлэй туршада Агын тала имэ ехээр хүгжэн һалбархадаа Агуу Ленинэй зохёоһон гайхамшаг кооперативна түсэбэй хүдөөгэй ажалшадта юу асарһыень элитээр харуулна бшуу.

— Мүнөө Колхознигуудай Бүхэсоюзна гурбадахи съездын үнгэрөөд байхада, 1930 ондо Ленинградай, «Скороход» гэжэ фабрикаһаа Ага ерэһэн арбан эрэлхэг коммунистнууд һанагдана. Хорин табан мянгатанай эдэ түлөөлэгшэнэр аха дүү ород арадай хүбүүд һэн, тэдэнэй туһаламжаар өөрын эрхим хүтэлбэрилэгшэдтэй боложо шадаһан аха нүхэднай хамтын ажалые хүл дээрэнь гаргаһан гээшэ,—гэжэ СССР-эй Верховно Соведэй депутат, окргүйсэдкомой түрүүлэгшэ Бадма Цыренович Цыренов хэлэнэ. Ажалша малша Агын буряадуудай дундаһаа колхозно ажалай эрхим баатарнууд урган гараа. Жэшээнь, Жалсан Бальчинов Аргалиин Калининай нэрэмжэтэ колхоздо хонишоноор ажаллажа ябанхай. Тэрэ арбан хоёрдохи жэлээ хони түрүүлхэеэ байна.

— Мүнөөшье үбэл зууһаа зуун абаха бэшэ ха гүб,—гэжэ хонишон хөөрэбэ.—Тэжээл һайн, үбһэн газаа бууни, энэ зеленкоёо һүрилжэ абаа һэм...

— Колхоз бэлдэжэ үгэдэг гү?

— Хэды жэлэй, үхибүүдэйнгээ ехэнүүд болоһонһоо хойшо, өөрөө бэлдэдэг болонхой агшаб даа. Ехэ басаган хадамда гаранхай, нигээд ашанар ерэжэ бухал шэрэдэг болохо юм бэшэ гү?

Долоон хүбүүдынь ехэнүүд болонхой, арбадахиһаа эхилээд нэгэдэхидэ хүрэтэр һуража ябадаг. Зунайнгаа амаралтада тэдэнэр гэртэхиндээ туһална, хонидойнгоо хашаа хотон барилсана. Буусань гэхэдэ, урда ханань үргэлжэ шэлтэй ута гэгшын кошара, энээн соогоо тэрэ хонидоо түрүүлдэг, арадахи хүһамаг соонь тэжээлынь, кошараһаань сэхэ урагшаа хүһамагууд. Зүгөөр мүнөө хонид энэ байрада дүтэлүүлэгдэнэгүй, харин буусаһаа тэрээ зүүн тээ шэнээр түхеэрээтэй хотондо оруулагдана. Харин гүрбан томо байшан гэрэй нэгэндэ Бальчиновтан өөһэдөө, хоёрдохидонь туһамарша хонишониинь бүлэтээ оронхой, гурбадахидань—библиотекэнь, медхэрэгсэлнүүдынь, улаан булангынь.

...Талын хүн хүндэмүүшэ даа, нам һуужа холо ойрын һонин хөөрэлдэхэ. буряадуудайнгаа һуудал байдалаар һонирхохо, таниһан хүнүүдээ дурдажа мэндыень дамжуулхыетнай захиха.

Тэдэндэнь нүхэдтнай һайн байна. Үбэл зунгүй сагаан эдеэтэй, һү тарагаар дэлгэр, үри бэень эрдэм номдо һурана гэхэһээ ондоо юу хэлэхэ бши даа.

В. НАМСАРАЕВ,
Д. ЭРДЫНЕЕВ,
манай тусхай корр.

АГЫН ДЭБТЭРЬЭЭ

Улаан-Үдэ городтохи физико-терапевтическэ поликлиникэ элдэб үбшэ аргалхада туһатай электрын олон янзын элшэ, туяа, аршаан домто шабар, уһа хэрэглэнэ.
Үбшэнтэнние аргалжа байха үедэнь энэ зураг буулгагдаба.

ТОСХОНДОО ХҮНДЭТЭЙ

Почтальон — айл бүхэнэй үүдэ татажа, тэдэндэ ерэһэн бэшэг, мүнгэнэй перевод, посылка, захиһан газетэ, журналнуудыень асаржа үгэдэг эгээл хүндэтэй хүн. Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Ягодное тосхоной почтальон Ирина Парфеновна Суетина арба гаран жэлэй туршада энэ хүндэтэ үүргэ бэелүүлнэ. Даажа абаһан ажалдаа эрхим һайнаар хандадаг һэн тулада нүхэр Суетина тосхондоо хүндэтэй болонхой.

Энэ почтальон ерэһэн почтоёо зөөгөөд өөрынгөө ажал хизаарладаггүй, олониитын дунда хэблэл тарааха талаар хүдэлмэри тон эдэбхитэйгээр ябуулна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: И. П. Суетина тосхонойнгоо гудамжада.

К. ГАБАЕВАЙ
фототекст.

ҺУРАГШАДАЙ ХУБИТА

В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулжа, Буряадай тусхай дунда һургуулинуудта горитой ажал ябуулагдана. Жэшээнь, Буряадай соёл гэгээрэлэй училищида энэ хүдэлмэри ямараар ябуулагдана хаб, гэжэ һонирхобобди. Училищида комсомолой III съезд дээрэ залуушуулда хэндэн вождиин хэлэһэн үгөөр группа бүхэн шалгалта барижа эхилбэ. Энэ шалгалтада бэлдэхэдээ, гоё һайхан стенд бэлдэһэн байха юм. Стенд дээрэнь нимэнүүд асуудалнууд үгтэнхэй: «Залуушуулай урда табиһан Ленинэй үгэ соохи гол зорилгонууд», «Коммунизмда һурагты гэһэн уряае ямараар ойлгонот», «В. И. Ленин хуушан һургуули тухай юун гэжэ хэлэһэн бэ» «Шэнэ һургуули тухай Ленинэй һанамжанууд», «Коммунис ёһо заншалай гол удхые совет зоной ажабайдалда бэелүүлгэ» гэхэ мэтэ. Энэ стенд дээрэнь шалгалтада бэлдэхэдээ хэрэглэхэ литература заагдана. Эндэнь В. И. Ленинэй, Н. К. Крупскаягай, А. В. Луначарскиин болон бусад мэдээжэ коммунистнуудай зохёолнууд үгтэнхэй. Энэ шалгалта II жэлээ һуража байһан 168-дахи группа «эрхим» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр үгэжэ гараба. Энэ группын хүтэлбэрилэгшэ Буряадай АССР-эй габьяата багша Валентина Алексеевна Коварская комсорг Люда Парфёнова хоёр шалгалтада ехэхэн бэлэдхэл хэһэн байна. Энэ училищиин завуч Галина Ивановна Белозёрова иигэжэ хөөрэнэ:

— Энэ шалгалта үнгэргэхэдэ, һурагшадай заршам, һуралсалынь һураггүй һайжараа юм, дээрэ дурдагша группа һайнуудай нэгэндэ тоотой. Шалгалта үгэхэ гээшэ тиимэшье бэлэн бэшэ, юундэб гэхэдэ, хэдэн хүнһөө бүридэһэн бүхэли комисси шалгалта абадаг юм. Эндэнь түүхэ, литература заадаг багшанарһаа гадна, партиин, комсомолой секретарь, клубна мэргэжэл заадаг багша байлсадаг. Ноябрь, декабрь һара соо клубай эмхи зургаануудай мэргэжэлдэ һурагшад шалгалта гараха. Саашадаа «В. И. Ленинэй ажабайдал—арад зондоо ами наһаа зорюулһанай үльгэр жэшээ» гэһэн темээр теоретическэ конференци үнгэргэгдэхөөр хараалагдана.

Гарагай долооноһоо «Клубна Ленинниана» эхилхэнь. Зарим группа «В. И. Ленин тухай литературна хүгжэмтэ композици, нүгөөдүүлынь «В. И. Ленин тухай кинонууд» гэһэн темэ абаха, библиотекын хэрэг шудалжа байһан һурагшад өөһэдын тусгаар тематикатай, тэдэнэр библиографи зохёохо болоод, культурна революцида зорюулһан «В. И. Ленин, бидэ танда элидхэнэбди» гэһэн выставкэ эмхидхэхэ. Энэ ажал мүнөө жэлдэ дүүрэшэхэгүй, элдэб һонин удхатайгаар үнгэржэл байха, гээд хөөрөөгөө дүүргэнэ.

Энэ училищида ябуулагдажа байһан хүдэлмэринь залуушуулые коммунис ёһо заншалтайгаар, Ленинэй жэшээ дээрэ хүмүүжүүлхэһээ гадна, хүдөө нютагуудта соёл гэгээрэл дэлгэрүүлхэ һайн мэргэжэлтэдые бэлдэхэдэнь горитой туһа хүргэхэнь дамжаггүй.

Л. БАДМАЕВА.

уран һайханай зональна выставкэ
СОВЕТ АЛАС ДУРНА

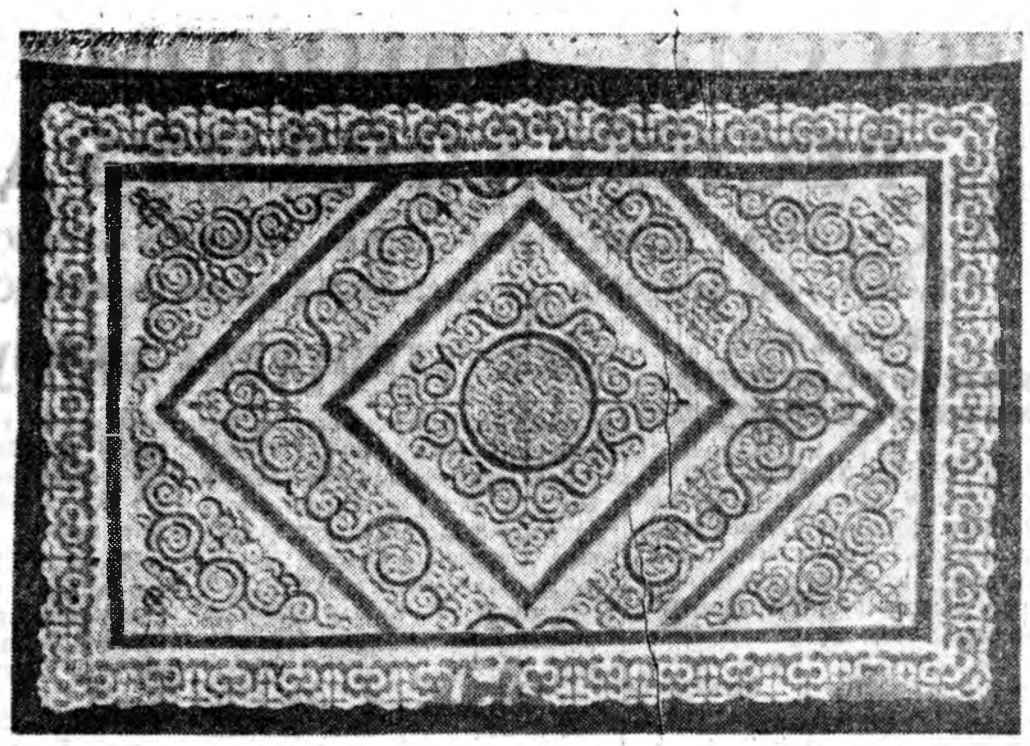

Яхад уран гарта Е. Е. Аммосовагай үнгэтэ бүдүүдээр оёһон ковёр (аппликаци). Уран зурааша М. А. Вака (Хабаровск) ба О. Е. Киле (Нанайн район) гэгшэдэй оёһон тэрлигүүд.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

НЮТАГ НЮТАГАЙ һОНИН

ХОРИ

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда ами наһаа алдаһан хүбүүдэйнгээ мүнхэ дурасхаалые нютагайхидынь хэзээдэшье мартахагүй. Тиимэ дурсамжын шэнэ хүшөө Амгаланта нютагта һаяшаг нээгдэбэ.

Хүшөө нээлгын баярай митингдэ тус нютагай хүн зон олооророо суглараа. Эндэ Ашангын сомоной Советэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ К. Д. Чимитов, фронтдо ябаһан Рыгдэн Жалсанов, аймагай военком Н. Г. Жапдоржиев болон бусад үгэ хэлээ.

Эхэ ороноо фашизмын аюулһаа аршалан зайсуулха, арад зонойнгоо эрхэ сүлөө, энхэ жаргалта байдалые хамгаалха үедөө ами наһаяа алдаһан баатаршуулай ашата габьяае арад зон хэзээшье мартахагүй, хүндэлэн ёһолжо байха гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглэһэн байна.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадалсаһан тус нютагай 13 хүндэ «Совет Армиин 50 жэлэй ойн дурасхаалта» медаль аймагай военком барюулба.

Ж. БАДМАЕВ.

ЯРУУНА

Үхибүүдые бага балшар наһанһаань эхилэн гоё һайханда дуратайгаар хүмүүжүүлэн һургаха тухай элидхэл Нарһатын дунда һургуулиин багша А. Г. Терентьева түрэлхидэй конференци дээрэ хэһэн байна.

Конференцидэ хабаадаһан түрэлхид залуу үетэниие гоё һайханда дуратайгаар, тэрэниие хөөршөөн сахиха ябадалда һурган хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ багшанар, түрэлхид, пионерэй болон комсомолой эмхинүүд эдэбхитэйгээр хабаадаха ёһотой гэжэ тэмдэглэбэ. Энэ хүдэлмэри алишье талаараа гүйсэд һайнаар ябуулагданагүй. Тамхи татадаг, олониитын газарта томоотойгоор бэеэ абажа ябахые оролдодоггүй шабинар олон үзэгдэнэ гэжэ түрэлхид Бо... ков, Рыбко, Жапова болон ... хэлэбэ.

Түрэлхид болон багшанар ... рондоо нягта холбоотой байха... бүүдые томоотой һайнаар ... абажа ябаха, гоё һайханда ... тайгаар, ариг сэбэрые нари... хюулжа һургаха, хүмүүжүү... түлөө оролдохо гэжэ шииидэ...

В. БАЙБОРОД...

УЛААН-ҮДЭ

Монголой Арадай Рес... ликын соёлой ажал ябуу... шад Буряад орондо айл... жа байна. Һаяхан СССР... Наукануудай академии... биртэхи отделениин Буряадай филиалай ниитын эрдэмэй ... тудай хуралдаанай зал соо республикымнай эрдэмтэд аха ... монгол арадай литература ба искусствын элитэ ажал ябу... шадтай уулзалга хэбэ. МНР-эй уран зохёолшодой холбо... секретарь, Монголой Гүрэнэй шангай лауреат Гомбын Ж... ранжав, уран зураашадай холбооной секретарь, МНР-эй Ар... Ехэ Хуралай депутат, арадай уран зурааша, Гүрэнэй ша... лауреат Үржэнгийн Ядамсүрэн, уран зурааша, Гүрэнэй ша... лауреат Дагдангийн Амгалан, Монголой элитэ скульптор Ма... рын Мижир гэгшэд энэ уулзалгада хабаадалсаһан байна.

Монголой эрдэмтэд Улаан-Үдэ хотодо эмхидхэгдэһэн «Со... Алас-Дурна» гэһэн уран һайханай выставкэ нээлгын баяр... халанта үдэрнүүдтэ манай республикын хүндэтэ айлшад бай...

«Совет Алас-Дурна» выставкэдэ табигдаһан уран зура... дай бүтээлнүүдые хаража һонирхоһон тухайгаа айлшадны... уулзалга дээрэ хөөрэһэн байна. Мүн Монголой Арадай Рес... кын удха зохёол, уран зураг бүтээлэй хүгжэлтэ тухай ха... танилсуулаа.

Аха дүү хоёр ороной эрдэмтэдэй энэ уулзалга баярай ... халуун оршон байдалда үнгэрһэн байна.

Л. БУДА...

ТЭМСЭЛ ҮРГЭЛЖЭЛЬӨӨР

ШАТАР

ПАЛЬМА-де-МАЛЬОРКА хотодо боложо байгаа уласхоорондын шатарай мүрысөөнэй наймадахи уулзалгын эсэстэ Тигран Петросян Властимил Горт (Чехословаки) хоёр түрүүлжэ ябана. Эдэнэр тус бүри 5,5 очкотой. Үнгэрэгшэ уулзалгада Югославиин гроссмейстер Мато Дамяновичтай дэлхэйн экс-чемпион наадахадаа тэнсээ. Тиихэдэ Горт Испаниин мастер Роман Торан гэгшые илаһан байха юм.

Борис Спасский, Виктор Корчной, Энрике Мекинг (Бразили) гэгшэд эдэнэр 5—5 очкотой боложо, хоёрдугаар дүнтэй. Наймадахи наадандa дэлхэйн чемпион Испаниин Антонио Медин гэгшые илаа. Корчной Аргентинын бэрхэ шатаршан Мигель Найдорфтай, Мекинг—Югославиин гроссмейстер Бруно Парматай тэнсэһэн байха юм.

Урда үдэрынь Корчной Ларсентэй наадаһан партидаа илагдаһан байна.

* * *

ВРНЯЧКА-БАНЯ. Шатараар Европын эхэнэр чемпионуудай кубогта хүртэхын түлөө мүрысөөн Югославиин энэ хотодо түрүүшынхеэ болоожо эхилбэ. Энээндэ арбан ороной 14 түлөөлэгшэд хабаадалсана. Тэдэнэй дунда дэлхэйн чемпион Нона Гаприндашвили бии. Энэ суута шатаршан СССР-эй түрүү һуури эзэлэлгээр һаяшаг түгэсхэһэн мүрысөөндэ хабаадалсаагүй һэм шуу. Врнячка-Баниин эгээл түрүүшын наадандa Гаприндашвили ФРГ-гэй Штибанер гэгшые илаһан байна.

(ТАСС).

ДЕКАБРЬДА УЛАРИЛ ЯМАР БАЙХАБ?

Үнгэрһэн ноябрь һарын уларил жэгдэ бэшэ байгаа. Республикымнай хойто болон баруун аймагуудаар урдань байдаг хэмһээ 1—3 градус үлүү хүйтэн байба.

Тиихэдэ Байгал шадарай, түбэй болон урда талын аймагуудта хэзээ хэзээнэйхиһээ үлэмжэ дулаан байгаа. Зарим үдэрнүүдтэ 2—8 градус хүрэтэр дулаараа.

Буряад ороной нютаг дэбисхэр дээрэ саһа шииг оролго баһал жэгдэ байгаагүй. Урда талын аймагуудаар саһан бага—3—8 миллиметр унаа. Харин Байгал шадарай болон Баргажанай аймагай нютагуудаар, мүн хойто талын районуудаар 15—30 сантиметр хүрэтэр гүнзэгы саһан унаһан байна. Улаан-Үдын аймагай газар дэбисхэр дээрэ унаһан саһанай гүнзэгынь 6—10 сантиметр болоо.

Ноябрь һара нимэ дулаахан аад, саһа шииигээр элбэг байһаниинь гансал мүнөө жэл тохёолдоо бэшэ юм. 1955, 1963 онуудай ноябрь һарын уларил баһал нимэ байһан юм.

Гараад байһан декабрь һара — календариин ёһоор үбэлэй эхин һара гэжэ тоологдоно. Ноябрьһаа декабрь хүрэтэрхи агаарай уларил дунда зэргээр 5—10 градус хүрэтэр хүйтэржэ ерэ... гэтэй.

Декабрь соо агаарай хүйтэнэй хэмжээ ... зэргээр 17—22, хойто аймагуудта—25—30 ... байхаар хүлеэгдэнэ. Урда аймагуудта 5—10 ... зүгэй нютагуудта 10—20, зарим тээгүүр 25 ... метр хүртэр саһан унаха байна. Энэнь урд... ехэ болоно. Энэ һарын туршада ехэнхидээ ... һалхи, бордоһо багатай байха. һүниндөө ... үдэрынь—18—23 градус хүйтэн байхаар б... дана.

Һарын эхинэй арбан хоногой турша... 18—22-ой үдэрнүүдтэ дулаабтар, саһа б... байха. Эдэ үдэрнүүдтэ агаарай уларил һ... 17—22, үдэртөө 12—17, зарим үедэ бур... лаан 8—13 градус хүйтэн байхаар хүлеэ...

Декабриин 14-һөө 16 хүрэтэр, мүн эн... һүүлшын табан хоног дотор эгээл шанга хүй... лохо. Эдэ үдэрнүүдтэ хүйтэнэй амисхаал һ... 37—42, үдэрэй үедэ 22—27 градус хүрэ...

Н. АФОН...
Улаан-Үдын гидрометобсерват... директорэй орл...

ХИЛЫН Саанаһаа

РАДИО ТЕЛЕФОН ТЕЛЕГРАФ

Дэмжэлгэ үзүүлһэнэйнь түлөө баясхалан

КАИР. (ТАСС) Араб арадуудай тэмсэлые дэмжэһэн мэдүүлгэнүүдые хэһэнэйнь түлөө зургаан социалис ороной арадууд болон правительствануудта баясхалан хүргэжэ байһанаа Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын Национальна суглаан элирхэйлэн мэдүүлээ гээд МЕН агентство дамжуулна.

Партизануудай дайшалхы ябуулганууд

АММАН. (ТАСС). Палестинын «Аль-Асифа» гэжэ организациин партизанууд һүүлшын 48 часай турша соо Иордан мүрэнэй нугадахи израиль сэрэгүүдые хэдэн дахин добтолоо гээд Палестинын нэгэдэмэл командованиин эндэ толилогдоһон коммюнике соо хэлэгдэнэ.

Байлдаануудай үедэ партизанууд Израилиин ажаглалтын пунктые, бронетранспортёр болон хэдэн автомашиные усадхаа, тэрэшэлэн дайсанда ехэ гэмтэл ушаруулаа.

Добтолго сухарюулагдаба

КАИР. (ТАСС). Суэцкэ каналай баруун эрьедэ Генефа ба Абу Султан гэжэ һуурин газарнууд шадар байрлаһан египет сэрэгүүдэй ээлжэ байһан газарые декабриин 2-ой үглөөгүүр Израилиин бүлэг самолёдууд добтолхо һэдэлгэнүүдые хээ гээд Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй түлөөлэгшэ мэдүүлээ.

Египедэй зенитнэ артиллери израиль самолёдуудые буудажа, һөөргөө сухарихыень баадхаа.

ЖЭГШҮҮРИТЭ МУУХАЙ, ЭЭРХЭГ ТҮРИМХЭЙ ЯБУУЛГА

БЕЙРУТ. (ТАСС). Ливан тушаа Израилиин сэрэгэйхид шэнэ ээрхэг түримхэй ябуулга хэбэ. Ливанай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командованиин коммюнике соо мэдээсэгдэһэнэй ёһоор Ливанай зүүн-урда талада Кфар Шуба ба Шебаа тосхонууд шадарай Хермон хаданuудай баруун талын ташаланда декабриин 3-най үглөөгүүр израиль авиаци агаарай десантые буулгаа. Ливанай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй артиллери урдаһаань буудажа харюусаа. Буудалдаан хоёр хахад часай турша соо үргэлжэлөө. Ээрхэг түримхэйшүүл өөрынгөө газар руу сухарин бусаха баатай болоо.

Гаагска зүблөөн дүүрэбэ

ГААГА. ТАСС-ай корреспондент Р. Серебренников иигэжэ дамжуулна:

«Юрэнхы дэлгүүрэй» зургаан ороной «дээдэ тушаалтадай» зүблөөнэй дүнгүүд тухай хамтын коммюнике эндэ толилогдоо.

«Юрэнхы дэлгүүрые» хүгжөөлгын «дамжан оролгын үе» гэдэгые энэ жэлэй эсэс хүрэтэр түгэсхэхые, тэрэ тоодо Франциин ехээр баадхадаг« хүдөө ажахын ниитын дэлгүүр» байгуулха тухай асуудал эсэслэн шиидхэхые зүблөөндэ хабаадагшадай хүсэжэ байһаниинь коммюникеһээ харагдана.

«Зургаан» ороной экономическа ба финансова холбоо байгуулха зорилгоор шата шатын түсэб ерэхэ жэлдэ нэгэдэлэй оронуудай Министрнүүдэй Советүүд зохёохо байна.

Урда Вьетнамай патриодуудай амжалтанууд

ХАНОЙ. (ТАСС). Ороной бүхы газар дээрэ дайсаниие Урда Вьетнамай патриодууд улам бүри ехээр түридэг болоожо байнхай.

Освобождение гэжэ хэблэлэй агентствын мэдээсэлнүүдтэ үндэһэлэн ВИА агентствын дамжуулһанай ёһоор, ноябриин 3-һаа 20 хүрэтэр болоһон байлдаануудай үедэ арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй отрядууд Анзианг провинцида американо-сайгон сэрэгүүдэй хоёр мянга гаран солдат ба офицерые хүлһөөнь буулгаа, 12 самолёт буудажа унагаагаа, 75 сэрэгэй машина усадхаа.

Фыоклонг провинцида ноябриин 26—28-да патриодууд 10 американ вертолёт буудажа унагаагаа. Бупрангдахи дайсанай баазаһаа зүүн тээгүүр байрлаһан туһамаршадай армиин соединениие арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй частьнууд ноябриин 27-до шангаар буудаа. Тэрээнһээ уламжалан, дайсанай 100 гаран солдат алуулһан ба шархатаһан байна.

„Америкэ Вьетнамһаа гаража ошохо ёһотой

ВАШИНГТОН. (ТАСС). «Вьетнамда эб найрамдал тогтоохо, Урда Вьетнамһаа США-гай сэрэгүүдые гүргэнөөр гаргаха шухала гэжэ бидэнэр шууд сэхээр тоолонобди» гээд, дайшалхы ябуулгануудта сэхэ хабаадажа байһан 101-дэхи авиадивизиин 502-дохи полкын гурбадахи взводой солдадуудай бэшэг соо хэлэгдэнэ.

Сэрэгэй 31 алба хэгшын гар табиһан энэ бэшэг сенатор Макговернэй үүсхэлээр конгрессэй түсхайта стенограммада оруулагдаһан байха юм. Байлдаануудта хабаадалсажа байһан американ солдадуудай һанамжые шагнахыень США-гай конгрессэй гэшүүдэй анхарал энэ бэшэг соо хандуулагдаһан байха юм.

Солдадууд иигэжэ бэшэнэ: «Энэ шуһа адхаралгаһаа оймнай гутадаг болоо. Алуулагшад болон шархатагшадай тоо тоолохоёо хашардаг болообди. Амгалан байдал тогтоохые хүсэнэбди. Энээн тухай мүнөө сэхэ эрилтэ хэнэбди. Америкэ Вьетнамһаа гаража ошохо ёһотой».

Баадхагдаһан шиидхэбэри

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Вьетнамдахи политикыень дэмжэһэн резолюци түлөөлэгшэдэй палатын баталан абахыень США-гай правительство али бүхы аргануудаар баадхаһан байна.

Ямаршье зүбшэн хэлсэлгэгүйгөөр гадаадын хэрэгүүдэй талаар комисси резолюци яаралтайгаар баталан абаа. Түлөөлэгшэдэй палатада үгэ хэлэлгэ хэдэхэн лэ часаар хизаарлагдаһан дээрэһээ, резолюциин проектдэ залһабари оруулха аргагүй байшоо.

Энэ шиидхэбэриин баталан абтаһаар ехээр сошордожо байһанаа американ хэблэл элирхэйлэн мэдүүлһэн байна.

Ээрхэг түримхэй ябадалай хойшолон

ВАШИНГТОН. ТАСС-ай корреспондент. В. Чуксеев иигэжэ дамжуулна:

Һүүлшын дүрбэн жэлэй турша соо Урда Вьетнамай энгэй зоной дундаһаа 300 мянга шахуу хүн алуулаа гээд сенатор Э. Кеннеди декабриин 2-то мэдүүлээ. Эдэнэй олонхинь американ зэбсэгтэ хүсэнүүдэй ба Сайгоной засаг түрын сэрэгүүдэй ябуулгануудһаа уламжалан алуулһан байна гээд, тэрэ онсолон тэмдэглээ.

Сонгми общинада американ сэрэгүүдэй хэһэн зэрлиг ябуулгануудһаа уламжалан, ехээр һанаагаа зобожо байһанаа сенатор элирхэйлэн мэдүүлээ.

Арадай тала руу ороно

ХАНОЙ. (ТАСС). Освобождение гэжэ агентствын дамжуулгада үндэһэлэн, ВИА агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор Камау провинцида туһамаршадай сэрэгүүдэй бүхэли взвод ноябриин 16-да Урда Вьетнамай патриодуудай тала руу буу зэбсэгүүдтэеэ ороо.

Ноябриин 7-һоо 26 хүрэтэр бүхы дээрээ туһамаршадай армиин 1000 гаран солдат арадай тала руу ороо.

ЦТАК агентствын мэдээсэл

ПХЕНЬЯН. (ТАСС). Хойто Корейн газар дээгүүр 1969 оной августын 17-до ниидээд, арадай корейн армиин частьнуудаар буудуулан унагаагдаһан вертолёдой гурбан лётчигые Корейн Арадай Демократическа Республика американ талада дамжуулан үгөө.

ЦТАК агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, эблэрэлгэ тухай хэлсээ эбдэһэнэй, КНДР-эй бүрин эрхэдэ халдач ороһоной түлөө харюусалгые ООН-ой сэрэгүүдэй бэедээ даажа абаһанай, хүлисэл гуйһанай, тэрэшэлэн саашадаа иимэ ябуулганууд хэгдэхэгүй гэжэ найдалгануудые үгэһэнэй һүүлээр американ летчигүүдые сүлөөлхэ тухай шиидхэбэри баталан абтаһан байна.

Нацис сүүдэй үмэнэ зогсобо

ВЕНЭ. ТАСС-ай корреспондент А. Урбан иигэжэ дамжуулна:

Эйхманай туһамарша, урдын СС-эй гауптштурмфюрер Франц Новак Венын сүүдэй үмэнэ зогсобо. Тэрэ хэдэн зуун мянган хүниие алалга хюдалгые эмхидхэһэн байгаа.

НАТО-гойхид зүблөө хэнэ

БРЮССЕЛЬ. ТАСС-ай корреспондент В. Волков иигэжэ дамжуулна: ядерна хамгаалалгын талаар НАТО-гой комитедэй сесси Брюссельдэ декабриин 3-да НАТО-гой штаб-квартира соо болоо. Хойто Атлантическа бүлэглэлэй 12 орон комитедтэ ородог юм. Мүн НАТО-гой обороные түсэблэлгын комитедэй сесси мүн лэ болоо. Тэрээндэ Хойто Атлантическа бүлэглэлдэ ородог (Францигүйгөөр) 14 ороной обороны министрнүүд, бусад дээдэ тушаалта түлөөлэгшэд хабаадаа.

НАТО-гой ядерна түсэблэлгын бүлэгэй ноябриин тэн багта Уоррингтондо (США) хараалһан документнүүдые ядерна хамгаалалгын талаар комитедэй сесси хаража үзөө. Тулалдаанай эхилһэн түрүүшын шатада ядерна зүб зэбсэг хэрэглэхэ гэжэ эдэ документнүүд хараална.

НАТО-гой сэрэгэй хүсэ шадалай ехэ болгогдожо, бүлэглэлэй зарим оронуудай сэрэгэйнгээ бюджедүүдые бага болгохые али болохоор һэдэжэ байһан оршон байдалда хэлсээнүүд үнгэрһэн байна.

ВЬЕТНАМАЙ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА. Ороной экономикын хүгжэлтэдэ социалис гүрэнүүд ехэ туһаламжа хүргэнэ.

Энэ зураг Ханойдохи «Донг Суан» гэжэ бүд нэхэдэг фабрикада буулгагдаа. Энэ фабрикын нэгэ цехые Америкын бомбардировщигууд һандаргаһан байгаа. Мүнөө энэ цехтэ ГДР-һээ эльгээгдэһэн шэнэ түхеэрэлгэнүүд тодхогдоно. Германиһаа ерэһэн мэргэжэлтэ Хорст Плик ба Вьетнамай хүдэлмэрилшэн До Суан Хиен гэгшэдые зураг дээрэ харанат.

ТАСС-ай фотохронико.

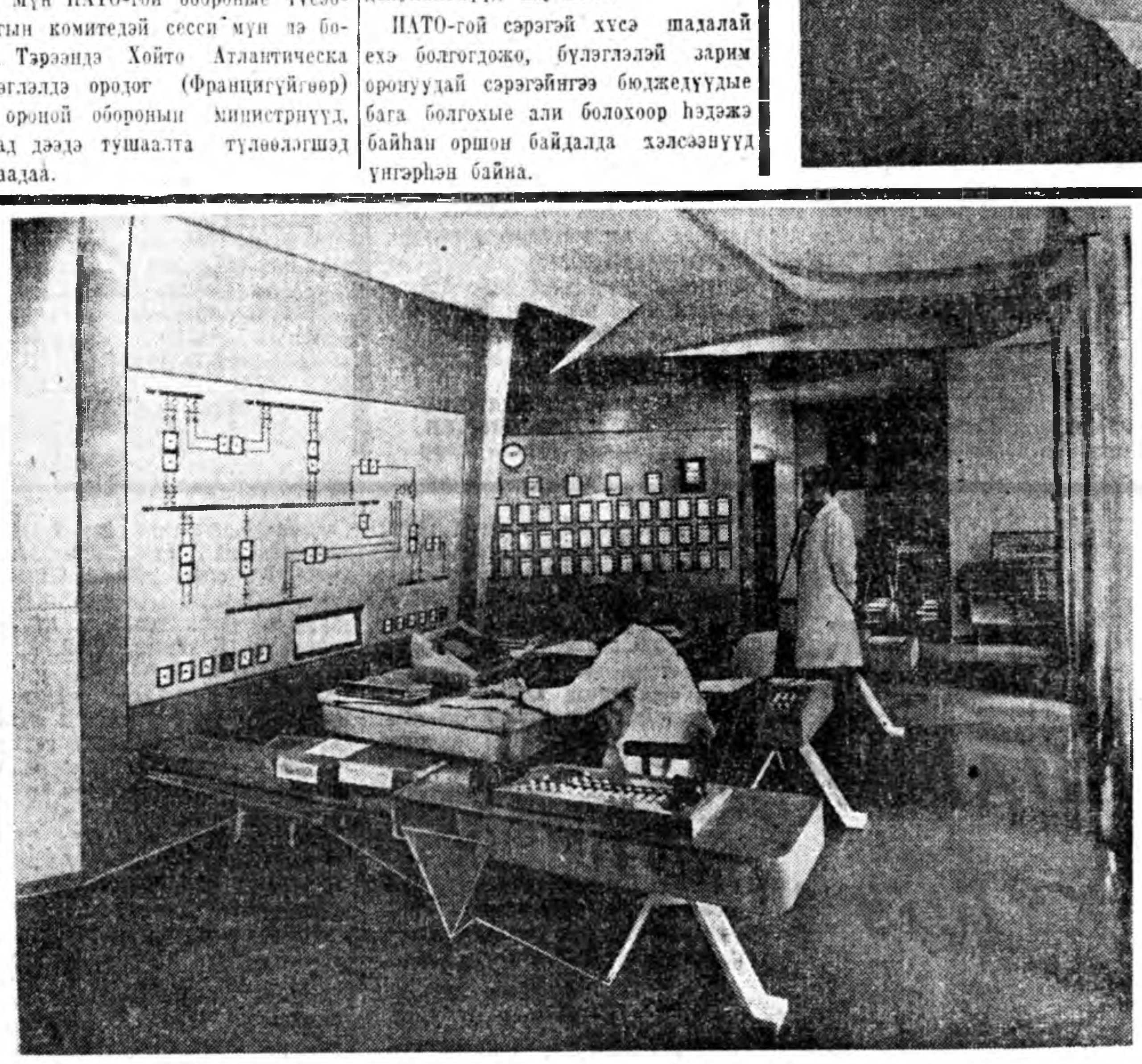

Евроын социалис гүрэнүүдэй энергосистемэнүүдые нэгэдүүлһэн «Мир» гэжэ электромагистраль СЭВ-эй гүрэнүүдэй хани ёһоной харилсаанай эли тодо гэршэ болоно. Зураг дээрэ: Прагадахи «Мир» гэжэ электромагистралиин хубаарилгын центрэй оньһон арганууд

АПН-эй фото.

СЭНХИ... ЭКРАНУУДТ...

Совет Конституци... 16 часһаа 20 час хүрэт... ваһаа дамжуулга: 16 ... «Мүшхэн гэрэлтэнэ» гэ... гэдтэ зорюулһан да... 16 час 30 минутаһаа «... хүн» гэжэ Совет Конст... үдэртэ зорюулһан да... 17 час 15 минутаһаа ... телевидениин програм... час 45 минутаһаа ... мэдэ зорюулһан дамжуу... часһаа литературна теат...

УЛААН-ҮДЭ ХАРУ... 20 часһаа холо. ойры... 20 час 15 минутаһаа «... гунчик» ба «Хүхюун ... гэһэн мультфильмүүд. ... 35 минутаһаа «Хуу... манс» гэжэ хүгжэмтэ д... га. 21 час 25 минутаһ... ветскэ Союзай герб ту... леочерк. 21 час 35 ми... «Энэ эрхэ Ленин бидэн... гэһэн дамжуулга. 22 ... минутаһаа «Нүхэр ми... гэһэн киноочерк. 22 час ... нутаһаа «Колхознигой ... гэһэн дамжуулга.

23 часһаа 01 час 30 ... та хүрэтэр Москваһаа д... га.

„ПРАВДА БУРЯ... МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕР

Нэгэдэхи хуудаһанда: ... засаг» гэһэн түрүү бэшэг... эй Центральна Комитед... эй Верховно Советэй Пре... һээ, СССР-эй Министрнүү... ведһээ. «Гүндынхидэй ... нууд—1250» гэһэн А. ... зовай корреспонденци.

Хоёрдохи хуудаһанда: ... тийна суглаануудай үүр... лүүлхэ» гэһэн А. Ку... статья. «Ленинскэ пятни... гэһэн С. Климовэй корре... ци.

Гурбадахи хуудаһанда: Конституциин һайндэртэ ... лагдаһан тусхай матери... Хилын саанаһаа абтаһан ... мэдээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: ... гал» журнал—манай айлш... һэн гаршаг доро материал...

Редакторай орлог...
М. Н. НИМ...

Манай адрес, телефону...

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—... приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редакт... 62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря—6... отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—6... 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленност... строительства—61-35, советского строительства и быта—6... культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, ... формации—34-05, общественная приёмная—56-62, ма... бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

 ● Гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров БурАССР. ● Н-03052. Зак. ...